

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 20, П'ЯТНИЦЯ, 13 ТРАВНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 20, FRIDAY, MAY 13, 2016

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Український грошоцентризм

Петро Часто

Нещодавно „Українська правда“ розповіла, задокументувавши цю сенсаційну розповідь відповідними фотографіями, про те, як 8 березня журналісти несподівано побачили українського Президента Петра Порошенка в Еспанії, в аптеці приморського міста Марбеля. Він був без жодної охорони, купував вітаміни і ліки. Коли на вулиці до нього звернулися, П. Порошенко, не відповідаючи, сів у свій білий „Порш“ і поїхав.

Далі з'ясувалося, що він має у Марбелі розкішну, судячи з фотографії, віллу, хоч у його податковій декларації за 2015 рік ніяка нерухомість за кордоном не значиться.

Відтак „Українська правда“, вдаючись до своїх, як вона написала, „достовірних джерел“, довідалася, що цю віллу П. Порошенко придбав ще до свого президентства. Так що нібито питання відпадає. А щодо того, що він там робив тепер, то Адміністрація Президента своєю невдалою відповіддю тільки додала оливи у вогнище: мовляв, П. Порошенко займався важливими потребами свого інвестиційного фонду в Еспанії.

Самозрозуміло, здійнялася хвиля відгуків і коментарів, переважно несхвальних. Багато хто висловлював здивування, як міг президент у розпал політичної кризи в своїй країні залишити її? Чому перша особа в українській державі тримає власний інвестиційний фонд за кордоном, а не в рідній Україні, котра перебуває у тяжкій економічно-фінансовій скруті? Чому ризикує подорожувати як приватна особа? Нарешті, чому ризикує їздити кудись далеко від дому без охорони?

Але ніхто з коментаторів не звернув уваги на фотографію П. Порошенка в момент його перебування у марбельській аптеці. А він на ній виглядає людиною, котра заслуговує співчуття: щось читає – очевидно, рецепт, в усій постаті вчувається втома, невпевненість і сподівання на ефективність еспанських ліків.

Шкода П. Порошенка, якщо справді він має проблеми зі здоров'ям. Можливо, саме звідси – його не завжди зрозуміла миролюбність, бажання обійти боком найгостріші кути в житті українського суспільства, зокрема невпинну російську агресію на сході України. А тим часом Україна, починаючи від незабутніх днів жертвності „Небесної Сотні“, потребує на постах президента і головнокомандувача не просто здорову, але могутню, титанічну людину, яку не здолають ніякі хвороби, ніякі віруси.

Цей випадок, мабуть, якоюсь мірою позначиться на репутації і рейтингові П. Порошенка, адже ще не встиг завершитися міжнародний скандал з приводу „Панамських документів“ – про таємні офшорні компанії, серед

(Закінчення на стор. 10)

У Полтаві відкрито пам'ятник Мазепі

Пам'ятник Гетьманові Іванові Мазепі у Полтаві.
(Фото: Прес-служба Президента України)

ПОЛТАВА. – Президент України Петро Порошенко 6 травня відкрив пам'ятник Гетьманові Іванові Мазепі у Полтаві. Пам'ятник привезли з Києва і презентували городянам ще у жовтні 2015 року, на День захисника Вітчизни.

П. Порошенко наголосив на важливості встановлення цього монументу саме у Полтаві, де 1709 року відбулася битва шведського та українського війська з російською армією, в якій шведи зазнали історичної поразки.

„Хоч через брак єдності ми програли Полтавську битву, заплатили за неї страшну ціну, кілька століть поневіряючись кривавими манівцями історії, ми виграли таки війну за самостійність“, – наголосив П. Порошенко.

„Мазепа став справжнім символом українського спротиву Росії, прапором нашого руху до незалежності“, – сказав він.

Президент підкреслив, що протягом сотень років українцям втовкмачували хибні уявлення про нашу історію. „Вільна Україна позбувається цих нав'язаних ззовні стереотипів, хоча не завжди так швидко, як нам би того хотілося. Ми вшановуємо українських героїв, відзначаємо свої свята і пам'ятні дати. І більше ніколи не допустимо експансії радянсько-російської імперської ідеології в український простір. Тут вам не „руський мір“, тут – український світ!“, – підкреслив П. Порошенко.

Прес-служба Президента України

З днем народження, Надіє!

КИЇВ. – 11 травня день народження відзначила ув'язнена в Росії українка Надія Савченко, якій виповнилося 35 років. Це вже другий день народження, який воїн Н. Савченко зустрічає у полоні в Росії – нині в слідчому ізоляторі міста Новочеркаська Ростовської області.

Адвокати кажуть, що є велика ймовірність, що наступний свій день народження Н. Савченко святкуватиме в Україні. Однак покищо процедуру її повернення гальмує бюрократична тяганина у процедурі передання Н. Савченко для відбування покарання в Україні на підставі Конвенції 1983 року про передання засуджених осіб.

Наразі відомо, що сама Н. Савченко підписала усі необхідні документи і сплатила призначену їй російським судом кару в розмірі 30 тис. рублів за нібито незаконний перетин кордону.

„Коли була перерва у травневих святах, російська Федеральна служба виконання покарань заявила, що тепер потрібно отримати від України офіційні гарантії виконання вироку, після чого подання буде направлено до суду за місцем відбування покарання, тобто в суд Новочеркаська. Має бути певне судове рішення і в Україні про те, що вирок Російської Федерації визнається і гарантується його виконання. Інакше її просто не видадуть за конвенцією“, – застеріг адвокат ув'язненої Микола Полозов.

Український суд зможе визнати і гарантувати виконання російського вироку тільки після того, як отримає від російської сторони необхідні документи.

Процедури передання засуджених зазвичай досить тривалі – кілька місяців, півроку і більше, зазначив М. Полозов. Але Н. Савченко стільки чекати не може, вона вже заявляла, що при зволіканні залишає за собою право відновити сухе голодування.

Український адвокат Віктор Чевгуз застеріг: „Якщо надали гарантії, що вона відбуватиме тут покарання, а її тут помилують, звільнять зразу, то вийде, що Україна порушила конвенцію. Це може бути перепоною потім для передання Сенцова, Кольченка й інших“.

Н. Савченко привітав Президент України Петро Порошенко: „Сердечно вітаю з Днем народження нашу Надію – символ віри у перемогу над агресором! Роблю все можливе, щоб привітати особисто українського Героя на рідній землі!“ – написав він.

Українці в Києві 11 травня повітряними ліхтариками відзначили день народження Н. Савченко. Їх випустили в небо на Поштовій площі та набережній Дніпра.

BBC

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Поклали квіти Невідомому солдатові

КИЇВ. – 9 травня Президент Петро Порошенко разом з ветеранами Другої світової війни та першими особами держави поклав квіти та вінок з квітів у кольорах українського прапора до могили Невідомого солдата у парку Слави. Пам'ятною ходою та покладанням квітів вони вшанували пам'ять полеглих воїнів під час Другої світової війни. До церемонії долучився увесь склад Кабінету міністрів, Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, голова Верховної Ради Андрій Парубій, посадник Києва Віталій Кличко та інші. Згодом президент узяв участь у молитві капелянів – учасників війни на сході України за мир та перемогу, що відбулася на Володимирській гірці. У Києві та деяких інших містах 9 травня відбулися зіткнення за участю радикально налаштованих активістів, які у столиці розгорнули червоно-чорний прапор біля Меморіалу на могилі Невідомого солдата, також підпалили георгієвську стрічку. (УНІАН, „Українська правда“)

■ В Україні буде новий Посол США

КИЇВ. – Новим Послом США в Україні стане Марі Йованович, головний заступник помічника Державного секретаря в Бюрі з європейських і азійських справ. Вона у 2005-2008 роках була Послом у Киргизстані, у 2008-2011 роках – у Бірменії, а також працювала в американських посольствах в Москві, Лондоні, Отаві та Могадішо. У 2016 році закінчується трирічний термін перебування Джефрі Паєта на посаді Посла США в Україні. (УНІАН)

■ Не треба платити за в'їзд до Румунії

КИЇВ. – 6 травня Україна та Румунія підписали міжурядову угоду про скасування плати за оформлення довготермінових віз. Це відбулося під час зустрічі міністрів закордонних справ України Павла Клімкіна та Румунії Лазара Команеску у селищі Солотвине в Закарпатті. Українці та румуни зможуть безкоштовно отримувати дозволи на в'їзд та перебування строком понад 90 днів. (Радіо Свобода)

■ На Донбасі буде телебачення

СЛОВ'ЯНСЬК, Донецька область. – 6 травня на горі Карачун почали будувати нову 180-метрову телевізійну вежу, замість знищеної в ході бойових дій влітку 2014 року. Частина нової вежі складають на спеціально відведеному майданчику. 17 травня на Карачун приїдуть експерти, які назвуть попередню дату, коли можна чекати завершення робіт. В Міністерстві інформаційної політики України повідомили, що упродовж року планують в зоні проведення антитерористичної операції встановити три телевежі для розширення українського мовлення на цих територіях. (Радіо Свобода)

■ Футболісти гратимуть у Європі

КИЇВ. – У наступному футбольному сезоні Україну в європейських клубних змаганнях представлять п'ять клубів – два в Лізі чемпіонів і три у Лізі Європи. Це стало можливим завдяки тому, що Україна за підсумками єврокампанії 2015-2016 років залишилася на восьмій позиції у таблиці оцінок Союзу європейських футбольних асоціацій (УЕФА). Гратимуть донецький „Шахтар“, який вийшов до півфіналу Ліги Європи, київський клуб „Динамо“, що пробився до плей-оф Ліги чемпіонів, Дніпропетровський „Дніпро“, луганська „Зоря“ і полтавська „Ворскла“. 6 травня „Шахтар“ вибув з змагань Ліги чемпіонів, коли у півфіналі програв еспанській „Севільї“. (УНІАН)

■ Прогулянкам не платитимуть

КИЇВ. – 6 травня голова Верховної Ради Андрій Парубій повідомив, що з наступного пленарного тижня народним депутатам України зніматимуть гроші з платні за невідвідування засідань. За його словами, в парламенті є депутати, які „хронічно не відвідують сесію“. До фракцій і апарату Верховної Ради вже передали список депутатів, які найчастіше прогулюють засідання. (Радіо Свобода)

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Росія йде до катастрофи

Юрій Костюченко

Події останніх днів, пов'язані із загостренням ситуації на сході України, заяви про можливе введення миротворців Організації з безпеки і співробітництва в Європі та подальшу реалізацію Мінських угод викликали нову хвилю дискусій на тему, що нам робити з „нашою зоною“ – територіями „руського міра“ на Донбасі.

Якщо ми прагнемо сталого рішення, слід зрозуміти, що це питання тісно пов'язане зі стратегічним баченням сторін конфлікту, з їхнім баченням майбутнього – не тільки і не стільки цих територій, але і власного розвитку.

Говорячи про сторони конфлікту, зрозуміло, слід говорити про Україну і Росію. Конфлікт на Донбасі слід розглядати як міждержавний конфлікт, що має певні особливості, зумовлені широким застосуванням терористичних методів ведення війни з боку супротивника України. Значна частина бойовиків, їхніх командирів, інструкторів і політичних керівників є громадянами Росії, що дозволяє ідентифікувати їх як найманців і терористів. Всі ресурси: амуніція, боеприпаси, паливо, продовольство, фінанси – надходять з території Росії. Без такої підтримки всі ці утворення не протрималися б і кількох тижнів.

Тому говорити про статус і про майбутнє „Окремих територій Луганської і Донецької областей“, як соціального феномена, необхідно в контексті проблем стратегії Росії як політичного суб'єкта.

Якщо стратегія України в принципі зрозуміла, і основні дискусії стосуються питань тактики, то з Росією все навпаки. Тактика російської влади, повністю схвалювана мовчазним суспільством, приблизно зрозуміла.

Набір тактичних інструментів Росії включає розпалювання конфліктів у вразливих точках світу для подальшого їх урегулювання з участю Росії в ролі повноправного партнера Заходу. На думку Кремля, це єдина сфера, в якій Росія конкурентоспроможна, позаяк вона не може конкурувати зі світом економічно, політично і соціально. При катастрофічній економічній деградації, зумовленій обраною моделлю ресурсної економіки, Росія в змозі ефективно виробляти лише насильство – озброєння і конфлікти. Перетворення насильства в політичні і економічні дивіденди – політика Кремля та його сателітів останніх десятиліть.

Вочевидь, розпродаж застарілих зразків озброєнь є важливою додатковою статтею доходу для кремлівського режиму. А поширення і підтримка конфліктів – засобом підтримки ринку застарілих озброєнь і інструментом посилення політичного впливу.

На думку військового аналітика Павла Фельгенгавера, Росія вперто і активно шукає пляцдарми для нових конфліктів, як засобів посилення регіонального і глобального впливу. Починаючи з Абхазії і Придністров'я, і до Курдистану й Карабаху, Кремль створює низку приводів для початку відкритого геополітичного і військово-політичного конфлікту зі США з використанням ядерного шантажу.

За цією тактикою декларується стратегія встановлення нового світового порядку, де Росія могла б диктувати світові свої умо-

ви з розділу сфер впливу і впровадження хибно визначеного суверенітету. Ця стратегія і ця мета є настільки архаїчними і утопічними, що не можуть бути реалізованими в сучасному світі, навіть на рівні постановки завдання. Тому слід визнати, що стратегії у Кремля немає. Є надія, що замінює стратегію і підказує хаотичні тактичні кроки.

В умовах тактичного хаосу й відсутності стратегії Росія як соціальна система дедалі більше то нагадує, за влучним визначенням російського соціолога Ігоря Клямкіна, „непізнаний соціооб'єкт, що рухається за непередбачуваною траєкторією і постійно подає сигнали про свою суб'єктну надповноцінність“. Відсутність стратегії управління свідчить, зокрема, і про те, що даний об'єкт є непізнаним не тільки зовнішніми спостерігачами, але й непізнаним зсередини.

Путінський режим призвів до незворотних наслідків для російської держави і російського суспільства. Сьогодні ми бачимо хаотичний рух Росії до катастрофи за непередбачуваною траєкторією, і немає нічого, що дозволило б судити про передбачуваність її еволюції.

Цілком зрозуміло, що катастрофа неминуча, кремлівський режим докладає всіх можливих зусиль для її наближення під захопленим оплеском населення Російської Федерації. І навколишній світ, стомлений і розлючений божевіллям кремлівського режиму, розчарований деградацією російського суспільства, готовий сприяти катастрофі, що насувається. Єдине питання – ціна, яку доведеться заплатити за порятунк світу від кремлівської загрози. Жодна теоретична модель, жоден умоглядний опис не мають достатньої доказової сили, якщо ми маємо справу з катастрофою таких масштабів.

Однак, життя надає нам можливість бути свідками верифікаційного експерименту, який дозволяє відкалібрувати моделі й отримати унікальні дані про особливості еволюції „унікального русського міра“ в умовах „in vivo“.

Сьогодні Донбас – це соціологічна лабораторія, де реалізується наймасштабніший соціокультурний експеримент, який має показати майбутні сценарії розвитку і занепаду Росії.

Тому Володимир Путін буде до останнього продавлювати і підтримувати суб'єктність і фальшивий суверенітет цих неіснуючих утворень, незважаючи на очевидне протистояння світової спільноти і з використанням будь-яких інструментів політичного тиску. А ми, зі свого боку, і з нами все міжнародне співтовариство, зацікавлені в тому, щоб засвідчити можливість переформатування великих регіонів без фатальних шоків для довколишніх країн. Це важливо, щоб завтра так само вирішувати проблеми в інших регіонах. У цьому сенс і значення „Донецького експерименту“, учасниками або заручниками якого ми всі опинилися. В цьому наша відповідальність щодо утримання від „простих рішень“.

Радіо Свобода, 28 квітня

Юрій Костюченко – експерт з безпекових питань, провідний науковий співробітник Наукового центру аерокосмічних досліджень Національної Академії Наук України, Київ.

Показали сатиру на гімн Росії

СЕВАСТОПІЛЬ. – 9 квітня Федеральна служба безпеки Росії почала перевірку обставин виконання сатири на гімн Росії під час першого з'їзду громадсько-експертної ради при „губернаторові“ окупованого Криму Сергієві Міняйло. 9 квітня на великий екран була виведена сатирична версія його тексту. (Радіо Свобода)

Нижче вміщено цей у перекладі українською мовою для читачів „Свободи“:

*Росія – безумная наша держава,
Росія – покірні твої голоси.
Холопская воля, фальшивая слава –
здобутки твої на вічні часи!*

*Слався, Отечество наше застійное,
рабских народов дорога слизькая,
даровна предками доля запійная!
Пий далі, Росіє! Загибель близька!*

*З південних морів і до криги північної –
обман, мордобій, крадіж і хабар.
Одна ти на світі! Одна як сирітка –
нових казнокрадів таємний навар!*

*Слався, Отечество наше похмільнее,
панів і рабів союз віковий,
дароване предками дуло розстрільне!
Слався, в'язниця, ОМОН і конвой!*

ТОЧКА ЗОРУ

Примус до миру

Сергій Дацюк

Так складається, що це не Україна змушує Росію до миру на своїх умовах, а це Росія через Європу та США змушує Україну до миру на своїх умовах. Цей примус до миру робить з України цапа-відбувайла. Ніхто в світі не хоче воювати з ядерною Росією, тому Україна здається всім – і Європі, і США, і Росії – жертвою, яку світ має принести, щоб мир потривав хоч б ще хоч трохи.

Оцінка перспективи для України така:

1. США змусять Україну під загрозою зняття санкцій з Росії та відмови від надання фінансової допомоги виконати „Мінські домовленості“ безвідносно до їх виконання Росією та сепаратистами.

2. „Мінські домовленості“ будуть редуковані до виборів на території окупованих районів незалежно від реальної можливості їх провести та незалежно від наслідків у найближчому майбутньому.

3. Незалежно від виконання „Мінських домовленостей“ Україною санкції (Європи раніше, США пізніше) з Росії будуть зняті.

4. Незалежно від виконання „Мінських домовленостей“ Україною питання про окупований Крим в світі буде в тому чи іншому вигляді деактуалізоване, залишиться лише риторика типу „США ніколи не визнають приналежності Криму до Росії“, як вони колись не визнавали окупацію Росією Прибалтики.

5. Єдине, що залежить від виконання Україною „Мінських домовленостей“, – це фінансова допомога для неї.

Про принципи демократії тут не йдеться, як би американські та європейські політики не намагалися це доводити. США й Європа сьогодні у наставленні до України втрачають головне надбання останнього століття – демократичне поняття про суверенітет народу.

Суверенітет України США та Європа при посередництві жадібного та дурнуватою українського правлячого прошарку продають Росії в обмін на її тимчасову відмову від війни. Україна за це має заплатити своїми життями і своєю територією, бо Захід досі не готовий воювати з Росією.

Таким чином Україна стане жертвеним бараном для світу. І їй за це просто заплатять гроші. Проблема жертви у тому, що вона ніколи не буває остаточною. Коли ми стаємо на шлях жертвості, то це означає, що один раз принесена жертва надалі потребуватиме жертв знову і знову – до тих пір, поки той, хто жертвує, не пожертвує всім, що має, або не перестане жертвувати і не стане чинити опір.

Каюся, що в своєму описі логіки жертвості ще в листопаді 2014 року мені і на думку не спало, що українська влада може впасти до такого стану, що жертвуватиме власною перспективою.

Жертва перспективою – це коли не обирається жодна з жертв, яка увиразнює перспективу, а рішення відкладається на майбутнє водночас зі збільшенням ставок жертвоприношення.

Інтерв'ю Романа Безсмертного, на тлі його виходу з мінського процесу, було проаналізоване в статті Сергія Рахманіна „Оборона Мінська“ у властивій для „Дзеркала тижня“ комбінації – непогана міжнародна аналіза вкупі з аналітикою внутрішніх інтриг в Україні. Водночас це інтерв'ю Р. Безсмертного надзвичайно важливе для розуміння нинішньої і майбутньої політики України, бо показує безперспективність субдомінантної

політики і маловпливовість в Україні домінантної політики.

Що пропонує Р. Безсмертний за великим рахунком? Він каже, що навіть в ситуації примусу до миру на умовах Росії все одно Україні можна грати домінантну гру. Він фактично пропонує складну стратегію цієї домінантної гри. В принципі така стратегія повинна була б залишатися неопублічною. Але ідіотизм української політики і ганебність правлячого прошарку змусили Р. Безсмертного її викладати публічно.

Отже, домінанта гра України полягає в наступному:

1. Розгорнути безпрецедентну міжнародну компанію вимагаючи від Росії перестати фінансувати та озброювати сепаратистів на Донбасі. Р. Безсмертний виходить з наступного – ми не можемо забезпечити контролю за тим, щоб на окупованих територіях не стріляли, але ми можемо, якщо дуже постараємося, забезпечити міжнародну контроль за тим, щоб з Росії не надходили зброя та боєприпаси, якими стріляють.

2. Забезпечити правове виконання „Мінських домовленостей“ на основі законів України, але в обхід змін до Конституції України. Парламент має прийняти „Статут територіальних громад окремих районів Донецької і Луганської областей“, де „мають бути врегульовані питання безпеки до виборів, безпеки під час виборів, безпеки після виборів, правила виборів, порядок проведення амністії, забезпечення імунітету під час виборчого процесу, питання, пов'язані з економічним режимом на цій території, питання, пов'язані з фінансовим режимом, банківським режимом, соціальним статусом учасників цього процесу“. Тобто перенести правовий акцент з неконтрольованих районів Донбасу на суб'єктів права – територіальні громади тих окупованих районів. Почати децентралізацію в окупованих районах, хоча вона все ще не йде в неокупованих районах України, це взагалі-то дуже круто для воюючої країни, але це, як не дивно, реально.

3. Вибіркова і поступова інтеграція окремих частин Донецької і Луганської областей в правовий простір України (розділяй і владарюй) на основі Статуту. Тобто цей Статут „ратифікувати може частина територій. Хто не ратифікує – той не матиме взаємодії ні фінансової, ні соціальної, ні інфраструктурної“. Отже, окуповані території втягуються в правовий простір України поступово, по мірі визнання ними Статуту. По факту це своєрідний фільтраційний правовий механізм інтеграції окупованих районів в Україну.

Тобто найважливіша пропозиція Р. Безсмертного досі не стала предметом обговорення політиків та експертів. Чому так?

Р. Безсмертний пропонує домінантну політику, він виступає на боці інтересів української громади. Президент України та більшість депутатів парламенту (разом з українськими олігархами) досі обстоюють субдомінантну, залежну від США та Європи, політику України. Це головна проблема України.

Якщо вже так сталося, що правлячий прошарок не здатен до неопублічного впровадження стратегічних кроків з позиції домінантної політики, можливо, публічна домінантна політика української громади матиме успіх.

Можливо, українській громаді варто вчитися жити не тільки без держави, що ми вже робимо багато років, але у багатьох питаннях вчитися жити без провідної ролі правлячого прошарку.

Звичайно, це не детальний план, але це саме той підхід, саме та стратегія, яка дозволяє Україні грати свою гру навіть в ситуації примусу до миру, коли Україну розглядають як офірного баранчика для світу.

„Українська правда“, 3 травня

Сергій Дацюк – український філософ, політичний експерт, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ На варту вийшли українці

МОСКВА. – Біля меморіалу „Київ“ на алеї міст-героїв у Москві з'явився кошик квітів синьо-жовтого кольору, увінчаний синьо-жовтою стрічкою. Виставлена почесна варта українських прикордонників. У Москві напередодні Дня перемоги меморіал міста-героя „Київ“ залишили без квітів. Пізніше місцеві жителі поклали на пам'ятний знак кілька букетів. („Укрінформ“)

■ Міністер відвідав український ліцей

БУКАРЕШТ. – 7 травня Міністер закордонних справ України Павло Клімкін, перебуваючи з робочою візитою в Румунії, відвідав український ліцей ім. Тараса Шевченка та зустрівся з представниками української громади у місті Сігету-Мармаціей, повіту Марамуреш. Під час перебування у ліцеї П. Клімкін обговорив з викладацьким складом освітнього закладу, представниками повітового управління освіти актуальні питання функціонування ліцею та покращення умов вивчення рідної мови в школах повіту. Міністер подякував Союзові українців Румунії за активну позицію у питанні засудження військової агресії з боку Росії проти України та підтримку українських військових. (Міністерство закордонних справ України)

■ Випущено монету в пам'ять геноциду

КИЇВ. – Національний банк України 12 травня ввів в обіг срібну монету номіналом 10 грн., присвячену пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. На аверсі монети розміщено малий Державний герб України, напис „Україна“ та композицію: на дзеркальному тлі – карта Кримського півострова, на якій зображено герб кримських татар – тамгу, унизу – колеса паротяга, що відбуває, як символ депортації кримськотатарського народу. На реверсі монети зображено стилізовану композицію: депортована кримськотатарська сім'я за колючим дротом у вагоні. („Укрінформ“)

■ Присуджено премію ім. Осьмачки

ЧЕРКАСИ. – Цього року літературну премію ім. Тодоса Осьмачки отримає поет, прозаїк, мовознавець з Одеси Олександр Різників за книжку „Манюелла“. Премію лавреату вручать на батьківщині Т. Осьмачки в селі Куцівка на Черкащині 14 травня. Крім диплому, буде і грошова винагорода – 5,000 грн. („Дзвін“)

■ „Нічних вовків“ не пропускали

КИЇВ. – 9 травня українські прикордонники заявили, що не пропустили через державний кордон сімох учасників клубів російських байкерів, зокрема, учасників байкерського руху „Нічні вовки“, які прямували в Європу з Росії. Прикордонники запевнили, що представники екстремістських російських байкерських клубів не потрапляли на територію України не лише наземним транспортом, але й повітрям, водою чи залізницею. Інформацію про те, що „Нічні вовки“ виїхали до Словаччини через ділянку кордону на Закарпатті, прикордонники назвали такою, що „повністю не відповідає дійсності“. Раніше Польща заборонила учасникам мотопробігу, організованого цим клубом, в'їзд на територію країни. 7 травня близько 50 байкерів таки в'їхали до столиці Чехії Праги. Провідник „Нічних вовків“ Олександр Залдостанов, який має прізвище „Хірург“, є приятелем Володимира Путіна. Він входить до переліку осіб, на яких розповсюджуються санкції США і Канади, запроваджені через російську агресію в Україні. (Радіо Свобода)

■ Святкували гості зі сходу

ЛЬВІВ. – „Великдень разом“ – свято для молоді зі сходу та півдня України організувало Студентське братство Українського Католицького Університету, яке запросило 150 молодих людей, щоб вони ознайомились з містом, традиціями святкування, дізнались про соціальні проекти Львова і змогли їх започаткувати у своїх містах. Окрім майстер-класів і спілкування, були численні екскурсії містом, гаївки. Загалом у Львові цьогоорічні Великодні свята провели понад 300 тис. гостей переважно з України. (Радіо Свобода)

Уточнення

У статті „В ООН вшанували пам'ять про Чорнобиль“ („Свобода“, 29 квітня) має бути, що на відкритті виставки разом з молодими членами Спілки Української Молоді були виховниці Ірина Агнє і дружинниця Інна Петрусенко.

АМЕРИКА І СВІТ

■ В Іраку знищено гроші ІД

БАГДАД. – Мусульманська екстремістська група „Іслямська Держава“ (ІД) опинилася в фінансовій кризі після того, як коаліція під проводом США знищила від 500 млн. до 800 млн. дол. їхніх грошових запасів. Генерал-майор Пітер Герстен, заступник коменданта для операцій та розвідки проти ІД, сказав репортерам в Багдаді 26 квітня, що коаліція завдала близько 20 авіоударів проти місць, де були накопичені гроші для бойовиків ІД. П. Герстен додав, що брак грошей зменшує число рекрутів для ІД і щомісяця їх число не перевищує 200 осіб, що багато менше від минулорічного числа, коли їх було 1,500-2,000 щомісяця. ІД контролює смуги території Іраку та Сирії, де є нафтові поля, з яких ІД заробляє близько 500 млн. дол. щороку. Угруповання також накладає високі податки на 8 млн. населення, яке є під його контролю. („Newsweek“)

■ Ракетні бази скріплюють позиції НАТО

ЛОНДОН. – Розміщення ракетної оборонної системи НАТО в Румунії і Польщі 12-13 травня є важливою стадією нової позиції альянсу проти Москви. Це розміщення йде в парі з великомасштабними військовими навчаннями, які відбудуться в Польщі та країнах Прибалтики, і в яких США братимуть широку участь. У липні відбудеться у Варшаві вершинна зустріч країн НАТО, де Росія буде однією з головних тем обговорення. Росія вже заявила, що створить три нові військові дивізії на своєму західному кордоні. Вона також погрожує, що озброїть свої нові ракети „Іскандер“ ядерними боеголовками та розмістить їх в Калінінграді. („Boston Globe“)

■ Як голосуватимуть американці?

НЮ-ЙОРК. – Президентські вибори у США можуть переіменуватися у конкурс непопулярності, згідно з результатами спільних опитувань агенцій „Ройтерс“ та „Іпсос“, які були оприлюднені 5 травня. Майже половина американських виборців кажуть, що головною причиною, чому вони голосуватимуть за Дональда Трампа чи Гиларі Клінтон є щоб не допустити до перемоги опонента. Вислід опитування вказує на зростаючий глибокий ідеологічний розкол у США на тлі президентських виборів. Ще 2014 року опитування, які провів „Пю Рісирч Сентер“ показали, що понад чверть демократів і понад третини республіканців вважають що опозиція є „небезпечною для добробуту нації“. („Reuters“)

■ Ізраїль відкріє бюро в НАТО

ТЕЛЬ-АВІВ. — НАТО оголосило 3 травня, що воно дозволить Ізраїлеві відкрити своє бюро в штабквартирі альянсу в Брюсселі. Це може допровадити до повноправного членства Ізраїля в НАТО. Альянс має 28 членів, включно з США, Канадою, державами-членами Європейського Союзу та іншими європейськими країнами. Ізраїльські високопосадовці підкреслили, що заява НАТО сталася після зосереджених дипломатичних зусиль США, Канади, Німеччини та інших європейських країн. („Israel Hayom“)

■ Ізраїль звинувачує інформатора

ЄРУСАЛИМ. – Ізраїль висунув формальне звинувачення проти ядерного інформатора Мордехая Вануну за те, що він зустрівся з американськими громадянами в Єрусалимі та за порушення інших судових обмежень. М. Вануну є колишнім працівником при ізраїльському ядерному реакторі. Він відсидів 18 років в ізраїльській в'язниці за те, що передав деталі й світліни ядерної програми Ізраїля великобританській газеті в 1986 році. Ізраїль ніколи не підтверджував і не заперечував вісток про свою ядерну спроможність. Коли М. Вануну був випущений з тюрми 2004 року, Ізраїль заборонив йому розмовляти з чужинцями та виїжджати з країни. Згідно з звинуваченням, висуненим 8 травня, М. Вануну зустрівся з двома американцями в готелі у Єрусалимі 2013 року, змінив місце проживання, не повідомивши ізраїльську владу 2014 року, і розмовляв з ізраїльським телевізійним репортером 2015 року про свою працю при ядерному реакторі. („The New York Times“)

З ПОГЛЯДУ ГЕОПОЛІТИКИ

У чому має рацію Дональд Трамп?

Едвард Лукас

Нещодавно претензійний нью-йоркський олігарх з пишною шевелюрою приязно відгукнувся про мене в соціальній мережі. А все через те, що я написав у „The London Times“: „Європа з населенням 500 млн. осіб і Внутрішнім валовим продуктом (ВВП) 20 трлн. дол. не може безконечно покладатися на США, де населення становить 320 млн. осіб, а Внутрішній валовий продукт — 17 трлн. дол., у питаннях оборони“.

Виходить, що менший і бідніший партнер у Північноатлантичному альянсі забезпечує не тільки 70 відс. його бюджету, а й передові озброєння, великовантажний транспорт, розвідку та командування (а ще ризик ядерної атаки, якщо буде порушено безпеку одного з членів НАТО й іншим доведеться виконувати зобов'язання, передбачені статтею 5).

Однак, геополітичні, історичні й просто міжособистісні зв'язки, що поєднують Сполучені Штати та Європу, слабнуть. Китай становить серйознішу загрозу американським інтересам у довготривалій перспективі, ніж Росія. Покоління людей, що виростили на історіях про Берлінський мур і десант у Нормандії (як-от 79-річний сенатор Джон МакКейн), потихеньку виходить на пенсію. Молодші політики співають під інші дудки.

Погіршує ситуацію відчуття невдячності та обману від європейців. По завершенні Холодної війни європейські члени НАТО пообіцяли витратити на оборону 2 відс. ВВП. Але мало хто дотримав обіцянки. Ще гірше те, що оборонні бюджети здебільшого спрямовуються на заробітну платню, а не на озброєння. На тлі постійного вдосконалення технологій розрив між американським і європейським військовим потенціалом зростає.

2011 року в невтішній промові Міністер оборони США Роберт Гейтс попередив європейців про „небажання і втому Конгресу (й політичного естеблїшменту США загалом) марнувати дедалі дефіцитніші фінансові ресурси на країни, які, вочевидь, не готові виділяти необхідні фонди або проводити реформи, щоб бути серйозними і дієздатними партнерами за для власної оборони“.

Відтоді проблеми безпеки Європи загострилися ще більше. Сирія скотилася в громадянську війну, „Іслямська держава“ закріпилася в Іраку, а Лівію охопило беззладдя. Крім того, безперервний потік мігрантів збурює хвилі популізму й поглиблює розколи в Європі. Росія успішно напала на Україну й погрожує не тільки прифронтовим державам НАТО, зокрема Естонії, Латвії та Литві, а й Швеції та Фінляндії, які не є його членами.

США на ці події відреагували адекватно: розмістили важку техніку й артилерію в Польщі та сусідніх і нею країнах і збільшили військовий

бюджет учетверо на „гарантію безпеки“. Тоді як Європа тільки мляво нарікає. Більшість країн Європейського Союзу готові радше співпрацювати з Росією, аніж дати відсіч Володимирові Путінові.

Звісно, все інакше, коли йдеться про проблеми безпеки, що безпосередньо стосуються їх, наприклад, тероризму. Країни, які обурювалися оприлюдненою Едвардом Сновденом інформацією про залучення чужоземної розвідки США до операцій на кшталт збору розвідданих за кордоном, тепер благають цю саму розвідку відстежувати, прослуховувати та розшифровувати записи розмов джигадистів.

Мудрі американці усвідомлюють, що їхня країна зацікавлена в сильній, заможній та об'єднаній Європі. Адже з підтримкою союзників (зокрема, Японії) Сполучені Штати все ще можуть визначати правила у світі. А от на самоті ризикують опинитися в тіні (врешті-решт і в питанні озброєнь) Китаю та його союзників.

Американці також знають, що коли не стримати Кремль у його сусідстві (тобто Східній Європі), у майбутньому Росія стане ще більшою загрозою для інтересів США.

Однак, у всьому є межа, і промови Д.Трампа з піною на устах акцентують на них увагу. Ми, європейці, повинні терміново виділяти більше грошей на оборону й мудро витратити їх, максимально використовуючи власні ресурси та потенціали. Крім того, маємо підготуватися до того дня, коли Сполучені Штати вже не будуть нашою „парасолькою безпеки“. Таким чином ми збільшимо власні шанси на збереження нашого найкращого союзника.

Р. С.

Під час нещодавнього виступу в аналітичному центрі „Atlantic Council“ Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг теж акцентував увагу на тому, що трансатлантична безпека не лежить виключно на плечах американців, адже дедалі більше європейських членів НАТО наближаються до мети: витратити 2 відс. ВВП на оборону. Крім того, європейці відповідальні за сили підвищеної готовності альянсу, відіграють провідну роль у патрулюванні повітряного та морського простору країн-членів. Більша частина сил НАТО на Балканах і третя частина в Афганістані — європейські. Крім того, європейські країни-члени забезпечують альянс найновішими бойовими літаками, гелікоптерами та авіацією для патрулювання морських територій.

„Український тиждень“, 18 квітня

Едвард Лукас – британський публіцист, політичний експерт-міжнародник, кореспондент лондонського видання „The Economist“ у країнах Центральної і Східної Європи.

Відкрили пам'ятник Матері

ЧАПАЄВКА, Черкаська область. – 6 травня в селі відкрили пам'ятник Матері з нагоди Дня Матері, який в Україні відмічається щорічно у другу неділю травня.

Цей пам'ятник (скульптор Іван Фізер) встановлено на місці, де донедавна стояв монумент Володимира Леніна. Тепер варто подумати про повернення селу його справжньої назви – Богущова Слобода, поселення сотні Черкаського полку, у якій сотником був Михайло Залеський, а сотенним отаманом Яків Киян.

У 1923 році село переназвали з нагоди розміщення у ньому російської 25-ої Чапаєвської дивізії, надісланої на приборкання повстанців Холодного Яру.

Пам'ятник Матері в селі Чапаєвка. (Фото: Олександр Костирко)

Осквернили пам'ятник українцям

Павло Садоха

БРАГА, Португалія. – 30 квітня, вночі, було сплюндровано пам'ятник „Небесній сотні“. Його вкрили написами червоною фарбою „Донбас“.

10 квітня пам'ятник урочисто відкрили Посол України в Португалії Інна Огнівець та Віцепосадник міста Фірміно Маркеш. Монумент освятив Архієпископ Рівненський і Острозький Української Православної Церкви Київського Патріархату Іларіон. Церемонію доповнили виступи представників духовенства, українських асоціацій, вірші та пісні у виконанні представників української громади, а також вихованців українських недільних шкіл.

Обеліск було споруджено в одному з центральних парків міста з ініціативи української громади, протоєрея Української Православної Церкви Київського Патріархату о. Дмитра Ткачука та за сприянням муніципалітету Браги. Архітектором виступив місцевий мистець Фернандо Жорже.

Перед інавгурацією пам'ятника відбулася Служба Божа, на якій прозвучала молитва за Україну, за загиблими на Майдані та під час військових дій на сході України. На церемонії виступили Посол України в Португалії І. Огнівець, Віцепосадник міської ради міста Браги Фірміно Маркеш, Генеральний вікарій Португалії Української Православної Церкви Вселенського Патріархату архимандрит Филип Ягниш, представники громади.

Пам'ятник „Небесній сотні“

ТОЧКА ЗОРУ

Облудна імперська пропаганда триває

Світлана Ореп

Коли відзначали 30-річчя перемоги в Другій світовій війні, нас, молодших школярів, поставили живим ланцюгом для колони ветеранів, що рухалася центральною вулицею містечка. Все було дуже урочисто: нагороди на грудях сивочолих ветеранів, квіти, червоні прапори, пісні. Усе це прошило серце відчуттям значущості цього дня, справжнього народного свята. Звісно, ми тоді ще не знали абсолютно нічого про підступи сталінізму, про репресії, про братання з Гітлером, пакт Молотова-Рібентропа, спільну парад двох армій, багато чого іншого.

У перебудовний період, перед розпадом СРСР, я, уже молода журналістка, у рідному містечку 9 травня потрапила на ту ж центральну вулицю, де відбувались урочистості. Усе було як і 15 років тому. Але зовсім по-іншому сприймалися колони ветеранів, промови, у яких не відчувалось ні болю, ні усвідомлення фактів по-новому відкритої історії, осмислення тієї лавини брехні, якою стільки років маскували справжні рани народу.

На початку 2000-их років, коли вже вийшов друком „Літопис УПА“, коли ми чули й записували для радіо розповіді борців за незалежність, коли люди почали усвідомлювати роль, значення і втрати України у тій страшній війні, ми домовились про зустріч з одним із керівників обласного осередку тоді опозиційної партії, щоб розповісти про український рахунок у війні. На зустріч ніхто не прийшов. Портрети

Сталіна і червоні прапори буквально заливали вулиці у день 9 травня ще кілька років тому.

І я вирішила для себе – 9 травня ніяких колон, ніякої ходи та публічних святкувань. Хібащо переглянути фотографії батька часів його військової служби. Під час війни він був контужений і поранений, уламок металу, який потрапив у кровоносну судину, тодішня хірургія не дістала. Через 30 років він таки порвав ту судину і я залишилася без батька.

Цього року телеканал „Інтер“ запропонував святковий концерт. Добре знайомі з дитинства пісні, уривки з популярних фільмів, усе було підготовлене і зрежисоване на найвищому рівні. І про бльокаду Ленінграда згадали, і про завод, який вивезли з російського Воронежа на Волгу, але причому тут Україна? Про трагедії нації, що рвуть душу, про даремні жертви, втрату сотень тисяч українців, яка відчувається й досі, – про це ні слова! Не сподобалося б це ветеранам, які були у залі? Але чи ж справжнім учасникам бойових дій, не колишнім функціонерам НКВД, правда могла не сподобатись? Замість української правди знову ця отруйна пишномовність, надрич у словах і піснях, єдина з яких була про Україну – „Пісня про Дніпро“ Марка Фрадкина на слова Євгена Долматовського. До речі, зала відразу відповіла оплесками.

На святі не було жодної згадки про нинішню війну на сході України. Немає її, немає України. Облудна імперська пропаганда триває.

Кіровоград

Відкрився конкурс „Евробачення 2016“

СТОКГОЛЬМ. – Відкриття конкурсу „Евробачення 2016“ відбулося 9 травня. У другому його півфіналі, що закінчився 12 травня брала участь від України кримськотатарська співачка Джамала. Фінал – 14 травня.

Джамала зустрілася з представниками української діаспори в Швеції. Зустріч організували „Українська молодь Швеції“ та Союз Українок Скан-

динавії. На зустрічі були присутні 120 осіб, а також преса та команда Джамали, яка розповіла про своє дитинство, свою родину, про те, як вони повернулися до Криму.

Шведські українці подарували співачці вишитий рушник, ляльку-мотанку, книги і квіти. Джамала зробила кілька стібків на рушнику.

„Укрінформ“

Співачка Джамала у Стокгольмі. (Фото: „Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Обама пом'якшив покарання

ВАШІНГТОН. — Президент США Барак Обама пом'якшив покарання для 58 в'язнів, засуджених за зловживання наркотиками. Майже одна третина з них відбувала довічне ув'язнення. У заяві Б. Обама 5 травня сказано, що немає сенсу вимагати довгі або довічні терміни ув'язнення для осіб, засуджених за ненасильницькі злочини у зв'язку з наркотиками. У Білому Домі повідомили, що число пом'якшених покарань удвічі більше, ніж за часу управління шести попередніх президентів. За час свого президентства Б. Обама зм'якшив покарання для 306 осіб, з яких 110 були засуджені на довічне ув'язнення. („Reuters“)

■ Що думають американці?

ВАШІНГТОН. – Найновіші опитування, проведені в половині квітня компанією „Пю Рісирч Сентер“, вказують, що американці є поділені в своїх поглядах на місце США у світі. Висліди опитування були оприлюднені 5 травня. Більшість американців (57 відс.) хоче, щоб США займалися своїми проблемами, а не турбувалися іншими країнами. Лише 37 відс. кажуть, що США повинні допомагати іншим країнам. 41 відс. вважає, що США забагато роблять для розв'язання світових проблем, 27 відс. – що США замало роблять, а 28 відс. – що США якраз досить роблять. 35 відс. американців кажуть, що США повинні збільшити свої видатки на національну оборону, 24 відс. кажуть, що США повинні скоротити ці видатки, а 40 відс. задоволені теперішнім рівнем витрат на оборону. Опитування виявили велику розбіжність в цьому питанні між політичними партіями. Серед республіканців 61 відс. підтримує збільшення оборонних видатків. Тільки 20 відс. демократів і 31 відс. незалежних виборців погоджуються з цим. (www.pewresearch.org)

■ „Міс США“ повернулася на християнство

ДІРБОРН-ГАЙТС, Мишиген. – Ріма Факіг, перша мусульманка, яка отримала звання „Міс США“, повернулася на християнство минулого місяця. Народжена в Лівані, вона виграла конкурс „Міс США“ 2010 року. Різні джерела повідомляють, що 30-літня Р. Факіг повернулася на християнство у зв'язку з своїм шлюбом 15 травня у Лівані. Її наречений Васім Салібі – режисер християнської музики, сам є маронітом-християнином. Р. Факіг практично підтвердила ці вістки 9 травня на своїй веб-сторінці. („Washington Times“)

■ Армія США рекордово скоротилась

ВАШІНГТОН. — Особовий склад Армії США станом на березень становив 479,172 осіб. Армія США тепер є чисельно найменшою від 1940 року, коли її склад нараховував 269,023 вояків. Бюджет Пентагону передбачає, що вже до кінця фінансового 2016 року Армія начислить 475 тис. а у 2018 році – 450 тис. При цьому, резерва Армії США складається з 548,024 вояків, що доводить її загальну чисельність до 1,027,196 вояків. Згідно з пляном скорочення Армії, її загальна кількість на 30 вересня 2018 року має становити 980 тис. вояків. („Голос Америки“)

■ Поляки маніфестували за ЕС

ВАРШАВА. – Майже 250 тис. поляків вийшли на маніфестацію в центрі Варшави 7 травня, щоб виявити підтримку для членства своєї країни в Європейському Союзі (ЕС). Це була одна з найбільших демонстрацій від провалу комуністичного режиму в Польщі 1989 року. Багато учасників маршу також протестували проти теперішнього уряду, який, на їхню думку, підриває демократію. Минулого місяця три колишні польські президенти, включно з Лехом Валенсою, звинуватили уряд в антиконституційних діях та закликали громадян „боронити демократію“. Праві партії та їхні прихильники організували контрдemonстрацію 7 травня у Варшаві, стягнувши 4,000 учасників, котрі виступали з гаслами проти членства Польщі в ЕС, бо це означає, що країна буде „під диктатом Брюсселю“. Хоч відносини Польщі з Євросоюзом охололи, ні Прем'єр-міністр Беата Шидло, ні сам Я. Качинський ніколи не ставили під сумнів членство Польщі в ЕС. („AFP“)

Найбільша надія України

У попередньому числі нашої „Свободи“ (з 6 травня) читачі напевне звернули увагу на публікацію одного з найавторитетніших українців сучасності – Верховного Архиєпископа-емерита Української Греко-Католицької Церкви Кардинала Любомира Гузара „Діти – наша надія на майбутнє“. Підкреслюючи, що від нинішнього виховання дітей і молоді залежить завтрашній стан суспільства і держави, Владика Любомир визначає три послідовні рівні єдиного виховного процесу, у висліді якого дитина виростає доброю людиною і відповідальним членом суспільства, нації.

Завдання на першому рівні полягає в тому, щоб змалку дитина дістала в родині, крім любови та ласки, ще й чисто людську повагу з боку батьків.

Другий рівень – це здоровий вплив школи, тобто коли учитель не лише передає дитині знання, але й служить для неї моральним прикладом.

Нарешті, настає момент студентства, вибору професії, і цей вибір правильний тоді, коли узгоджений з внутрішніми схильностями і здібностями юнака чи дівчини.

Ця триєдина картина – не з недосяжного ідеального світу, а вповні реальна, практично доступна для кожної української родини, в якій підростають діти. На жаль, реальність, якщо брати суспільство в цілому, ще далека не тільки від ідеалу, але й від норми. Бо і вдома не кожна дитина оточена батьківсько-материнською любов'ю, і в школі не кожен учитель є моральним прикладом для учнів, і шлях до вищої освіти далеко не в кожному випадку є гідним і похвальним.

Чого можна сподіватися від майбутніх лікарів, юристів, підприємців, науковців, представників інших професій, які свої дипломи купили, а не здобули власним зусиллям? – справедливо зауважує Владика Любомир.

То в чому найбільша проблема виховання? Очевидно, в тому, що в родині, де відсутні глибоко усвідомлені культурні, духовні, релігійні цінності і підставові традиції української нації, діти автоматично відтворюють якості своїх батьків-матерів, їхні погляди і ставлення до життя. Згідно з найсвіжішими соціологічними опитуваннями, наприклад, 51 відс. молодих українців в родині послуговується українською мовою, але на вулиці, в праці, з друзями рідною мовою спілкується вже тільки 43 відс. Тобто, йдеться про комплекс менш-вартості, перейнятий від старшого покоління.

Не найкраще виглядає рівень толерантності української молоді: 57 її відс. не хочуть бачити серед своїх сусідів ромів, 45 відс. – гомосексуалістів, 19 відс. – мусульман, 12 відс. – росіян.

У такій же мірі молодь успадкувала від старшого покоління й геополітичні погляди: хоч уже 49 відс. молодих українців бажають членства України в Європейському Союзі. 31 відс. все ще бачить Україну позабльоковою державою – незважаючи на ту обставину, що країна платить за свою дотеперішню позабльоковість російською військовою агресією на Донбасі.

Узагальнюючи цю соціологію, молодий український письменник Андрій Любка робить висновок, що надії на докорінні, фундаментальні зміни в Україні слід пов'язувати лише з нинішніми дітьми віком до 14 років. Й то тільки у тому випадку, коли виховний процес набуде комплексного вигляду, тобто у ньому поєднуються цілеспрямовані зусилля родини, громадянського суспільства і держави.

ІСТОРІЯ

Нобелівський лавреат жив у Рівному

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – У місті знайшовся родовідний слід Нобелівського лавреата, американського економіста Саймона (Семена) Сміта-Кузнеця, якого вважають батьком економічної статистики. Він став одним з першопрохідців у вивчанні такого поняття як національний дохід, яке і зараз широко застосовується в усьому світі для порівняння економічного розвитку країн.

30 квітня виповнилося 115 років від його дня народження і у Рівному ця дата стала приводом для пошанування відомого у світі земляка, лавреата Нобелівської премії.

У обласному краєзнавчому музеї відбувся вечір пам'яті, під час якого постав життєвий та науковий шлях дослідника. Учасники заходу мали можливість також переглянути телевізійну програму про С. Сміта, автор якої – відомий тележурналіст та сценарист Олексій Бухало. А ще однією цікавинкою стало оприлюднення результатів історичних досліджень на тему причетності С. Сміта до Рівного.

Директор музею Олександр Булига зазначив, що С. Смітові-Кузнецю на мемуари не вистачало часу. Після смерті науковця цей втрачений пласт активно почала популяризувати його дружина Едіт й оприлюднені документи засвідчили причетність американця до України, в тому числі й до Рівного, де він мешкав до 14-річного віку.

До Рівного він переїхав з Пінська, де 1901 року народився. З Рівного родом була його мама Поліна. Коли батько Абрам Кузнець емігрував до США, Поліна з трьома дітьми перебралася на свою батьківщину до батьків і стала очікувати, що чоловік, обжившись в Америці, забере родину туди.

У 1915 році сім'я змушена була залишити Рівне. До міста наближалася лінія фронту (тривала Перша світова війна), і євреїв терміново виселили з міста. Таким чином сім'я опинилася в Харкові, а звідти в 1922 році два сини Кузнеців таки виїхали до США.

За океаном С. Кузнець змінив ім'я на Саймон Сміт, навчався в Колумбійському університеті. У 1924 році отримав ступінь магістра. Затим захистив докторську дисертацію, яка створила йому ім'я та авторитет у колі провідних спеціалістів США. У подальшому понад 30 років він працював у Національному бюро економічних досліджень. Практичне використання праць С. Сміта-Кузнеця дозволило економіці США достатньо об'єктивно оцінити позитивну динаміку свого розвитку, а американському суспільству забезпечило зростання добробуту.

У 1971 році С. Сміт був удостоєний Нобелівської премії з економіки за емпірично обґрунтоване тлумачення економічного зростання, що привело до нового глибокого розуміння економічної і соціальної структури та процесу економічного розвитку взагалі.

Працюючи в Національному бюро економічних досліджень, С. Сміт одружився зі своєю колегою Едіт Гандлер. У них народилося двоє дітей. А пішов із життя видатний вчений 8 липня 1985 року в Кембриджі.

Для радянської системи його економічні теорії вважалися неприйнятними, буржуазними, а от за часів незалежної України частина праць була перекладена на українську мову. Наразі ще одним зв'язком ученого з Україною стали відкриті матеріали про його життя в Рівному. Вони наразі зберігаються в Державному архіві Рівненської області.

Фотографія Саймона (Семена) Сміта-Кузнеця на тлі картки реального училища, у приміщенні якого тепер розміщується краєзнавчий музей, а тоді навчався майбутній Нобелівський лавреат.

**Український Народний Союз
і громада –
друзі на життя!**

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

„Просвіта“ діє в Україні

У цей неспокійний час, коли на сході України українські воїни відстоюють кордони своєї батьківщини від сепаратистів та загарбників з півночі, патріотичне виховання підростаючої молоді є дуже важливе, тому просвітня в різних областях України докладають багато зусиль, щоб молодь знала й шанувала свою історію, мову, культуру і була готова захищати свій край і його цілість від ворогів.

Важливу роль у цій праці виконує літературний конкурс „Я гордий тим, що українець зроду“, який започаткувало і вже багато років проводить товариство „Просвіта“. Голова обласної „Просвіти“ в Сумах Олексій Шевченко повідомив, що вийшов збірник найкращих літературних творів школярів Сумщини за 2015 рік „Роде наш красний“. Всього товариство „Просвіта“ вже видало сім книжок з дитячими творами.

У Полтаві голова Микола Кульчинський та члени обласної „Просвіти“ невтомно працювали, щоб пам'ятник Гетьманові Іванові Мазепі був поставлений на Соборному майдані. І це сталося – 6 травня відбулося урочисте його відкриття.

Також буде надруковано історичний роман Леоніда Полтави „1709“. Значну частину накладу буде переслано на фронт. Раніше було переслано для українських воїнів близько 400 книг, між ними „Від старої громади до шестидесятиків“, – збірник спогадів, виданий з фінансовою допомогою Товариства української Мови в США.

Просвітняни-професори Донецького національного університету, який було тимчасово перенесено до Вінниці, займаються тепер дистанційним навчанням своїх студентів, створюють відеолекції, електронні підручники, дають консультації електронною поштою. В університеті студенти організували електронну бібліотеку для викладачів і студентів.

З Запоріжжя голова обласної „Просвіти“ Ігор Артюшенко повідомив, що в Запоріжжі не залишалося жодного пам'ятника тоталітарної доби і перейменовані вулиці. Майже всі національні заходи в місті проводяться з участю „Просвіти“.

У Хмельницькому заступник голови обласної „Просвіти“ Ніна Шмурикова-Гаврилюк написала поетичну драму „Лорілея“ для юна-

У Чернівцях просвітняни дбають про виховання українських малят.

цтва і дорослих, присвячену Лесі Українці.

З Чернівців голова „Просвіти“ Остап Савчук повідомив, що родинний часопис „Українська ластівка“ і далі друкує матеріали, які цікавлять і дітей і дорослих. Він просить надсилати інформації про життя українських громад у США.

У Самборі (голова Олександра Сумарук) з нагоди „Року Івана Франка“ відбулися поетичні читання серед учнів і працівників народних домів. У Рівному члени управи міської „Просвіти“ Євгенія Гладунова та Михайло Борейко у співпраці з обласними та районними органі-

заціями „Просвіти“ відзначили важливі історичні дати та провели лекції на ці теми.

У Харкові проф. Анатолій Кіндратенко впродовж багатьох років продовжує видавати „Журавлик“ – газету для дітей, до якої дописують учні майже зі всіх областей України.

Товариство Української Мови ім. Шевченка в США і надалі допомагатиме „Просвітам“ в Україні. Фінансову підтримку просимо пересилати до: Ukrainian Language Society, 5050 Seagrass Dr., Venice, FL 34293.

Віра Боднарук,
Веніс, Флориди

Вивчаймо українську мову

Доктор філологічних наук, проф. Олександр Пономарів продовжує відповіді на запитання читачів Бі-Бі-Сі про українську мову. Попередні пояснення були вміщені у „Свободі“ 22 січня, 12 лютого, 4 березня і 15 квітня.

Як правильно: одним словом чи одне слово?
Як вставні конструкції вживані обидві форми.

Чи правильно: будь-якою ціною?
Замість **будь-якою** ціною потрібно за **будь-яку** або за **всяку** ціну.

Чи правильно: значна частина прихильників?
Замість **значна** краще **чимала** або **велика частина прихильників**.

Сир чи творог?
Слова **творог** в українській мові немає. Російське творог українською мовою сир. А російське сир – твердий сир.

Чи правильно: скопом, всім скопом?
Російський вислів скопом, всім скопом українською мовою разом, спільно, гуртом, громадою.

Чи правильно: пред'явити перепустку?
Замість **пред'явити** краще сказати **показати** перепустку.

Чи правильно: кімната для сушіння білизни?
Замість кімната для сушіння білизни – сушарня або сушильня.

Чи є таке слово: казначейство?
Слова **казначейство** в українській мові немає. Його у вжиток увели безграмотні чиновники, які в усьому хочуть наслідувати російські зразки. Те, що в російській мові казначейство, по-українському державна скарбниця, а російське казна – скарбниця, казначей – скарбник.

Чи правильно: по відношенню одна до одної?
Українською мовою краще **стосовно одна до одної**.

Свої запитання читачі „Свободи“ можуть надсилати на адресу: bbc.ukrainian.kiev@bbc.co.uk, вказавши в темі листа „Запитання до професора Пономарева“. Якщо ви хочете запитати про значення котрогось слова, будь ласка, спочатку загляньте до словника – можливо, там уже є відповідь на ваше запитання.

Напочатку чи на початку?
Прислівник **напочатку** пишемо разом, а іменник з прийменником **на початку** окремо. Наприклад, напочатку вивчимо абетку, а далі вчитимемося читати. І на початку своєї літературної діяльності він писав вірші, а потім перейшов на прозу.

Чому в родовому відмінку пишемо Києва, а не Київ?
Тому що в слові Київ другий склад маємо закритий, а в Києва – відкритий. Порівняйте: Львів – Львова, Харків – Харкова, Могилів – Могилева.

На обличчі чи на обличчю?
Слово обличчя у місцевому відмінку теоретично має два закінчення: -і та -ю. Але в мовній практиці поширилося -і. На обличчі, а не на обличчю. Так само докільля – у докільлі, листя – в листі, наріччя – в наріччі. А варіанти на обличчю, в докільлю, в листю, в наріччю рідко вживані.

Рятівник і рятувальник?
Є в українській мові слова рятівник і рятувальник. Рятівник – слово з абстрактним значенням, наприклад, рятівник людства. Рятувальник – професія. Це той, хто рятує когось на воді чи під час аварії. З огляду на це розрізняємо й прикметники: рятівна думка, але рятувальний пояс, рятувальний круг. Саме круг, бо коло – це замкнена крива лінія, всі точки якої однаково віддалені від центру.

Ледачий і ліньки
Ледачий має велике словотвірне гніздо: ледар, ледарство, ледачкуватий, ледачо й подібне. Але прислівника ледаче немає. Тож у реченні „мені ледаче робити це завдання“ потрібно замість ледаче казати ліньки. Цей прислівник належить до гнізда лінєвий, лінєвство, лінєщі тощо.

Пресфонд „Свободи“ за лютий 2016 року		
\$	ІМ'Я	МІСТО
100	JAKUBOWYCZ, ALEXANDER & DARIA	BRECKSVILLE, OH
60	MATKOWSKY, STEPHEN	ROCHESTER, NY
50	LEVYTSKA, VERA	NEW YORK, NY
40	PODLUSKY, GEORGE	CHICAGO, IL
30	HARASYMIAK, ANDREI	NEW YORK, NY
	ILLUK, ZINA	BELLE HARBOR, NY
	KRUPSKY-MARENIN, LIDIA	CENTENNIAL, CO
25	JUZENIW, ALEXANDRA	NEW YORK, NY
	NEBESH, EUGENE	PARMA, OH
	REMENIUK, LEON & VERA	KENOSHA, WI
	WASICZKO, WOLODYMYR	FLEMINGTON, NJ
20	BOYKO, CHRISTINE	SPRINGFIELD, VA
	BUBNIAK, OKSANA	MONROE, NY
	HLYNSKY, BORIS	VIENNA, VA
	KOLISZYNSKYJ, LUDMYLA	CHICAGO, IL
	KOPACZ, W	RIDGEWOOD, NY
	KOVACH, WASYL	STRATFORD, CT
	MUZYCZKA, LARISSA	PARMA, OH
	PLASKON, JUSTYN	LINDEN, NJ
	STAWNYCHY, GEORGE	KINNELON, NJ
	TORIELLI, MARTA	COLONIA, NJ
	YASINSKY, TATIANA	SILVER SPRING, MD
15	DOLINAY, ALEXANDER	HATBORO, PA
	WOLOWCZUK, WALTER	ORLAND PARK, IL
10	BEKERSKY, ANNA	UTICA, NY
	CHARCHYSHYN, JERRY	ELLENVILLE, NY
	DEMJANCZUK, OLHA	PARMA, OH
	KALMAN, NINA	FORT COLLINS, CO
	KUSIO, THEODORE	NEWINGTON, CT
	OLYNYK, STEPHANIE	WARM MINERAL SPR, FL
	SWIECZKOWSKI, HALYNA	BERKELEY SPRINGS, WV
	WYNNYCKYJ, MARTA	OTTAWA, ON
5	BRENYCZ, EWHEN	WHITEHOUSE STA, NJ
	DZIKA, HELENA	SLOATSBURG, NY
	KOROPEY, NINA	JOHNSTON, RI
	STELMASCHUK, MICHAEL	BALTIMORE, MD
	TROJAN, NADIA	WATERTOWN, CT
	TRYPUPENKO, EVDOKIA	PHILADELPHIA, PA
РАЗОМ ЗА ВЕРЕСЕНЬ: \$800		
Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!		

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Філядельфії молилися за Україну

Осип Рожка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 17 квітня в архикатедральному соборі Непорочного Зачаття Української Католицької Церкви українська громада Філядельфії під проводом своїх духовних провідників молилася за кращу долю України, згадуючи жертви чорнобильської катастрофи 1986 року з жахливими наслідками для населення, ліквідаторів та заневищення довкілля.

Сьогодні ще залишилося близько 2 млн. осіб, постраждалих від чорнобильської трагедії. Це число охоплює 211 тис. учасників ліквідації, 420 тис. дітей та понад 1.75

Посол Валерій Чалий промовляє у Філядельфії.

Після молитовного концерту випустили в небо голубів миру. (Фото: Ольга Іванова)

млн. потерпілих в Київській, Рівненській, Житомирській, Волинській та Черкаській областях.

Сучасні жертви на Донбасі, серед населення і Збройних Сил України, нараховують щонайменше 2,700 убитими, понад 10 тис. поранених, сотні зниклих без вісти. Ці жертви – продовження зухвалої антиукраїнської політи-

ки, яку з часів СРСР успадкувала Російська Федерація, і яка за часів Володимира Путіна далі збирає смертельне жниво на сході України.

Програма почалася урочистим входом дітей „Нашої Української Рідної Школи“ в українських вишиванках з свічками, українським, американським та пластовими прапорами та жалобним вінком, які внесли 17 пластунів.

Молитва мала соборницький характер, бо присутні були католики, протестанти і православні, також близько 20 священників, які молили Бога за Україну.

Молитовне свято відкрила Уля-

на Мазуркевич, голова Громадського комітету Філядельфії, який об'єднує 24 громадські організації. Вона привітала релігійних провідників громади та всіх присутніх, а також Посла України до США д-ра Валерія Чалого, який прибув з дружиною Людмилою.

Учні Анастасія Дяк, Христина Білецька, Наталка Бабійчук, Володимир Фалендиш поінформували молитовну громаду про трагічні події та наслідки чорнобильської трагедії, події на Донбасі. В часі відзначення виступали наймолодші діти з школи – дитячий хор

(Закінчення на стор. 10)

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

запрошує
на

презентацію книги

члена НТШ-А
редактора

Миколи Дупляка

**З Україною в серці. Спогади випускників
україністики Вчительської Студії в Щеціні
(1959-1963).** Кліфтон, Нью-Джерзі, 2015. – 693 с.

Щецінська україністика – явище особливе. Старші віком студенти (народжені у двадцятих роках минулого століття) брали участь і у національно-визвольних змаганнях в лавах УПА, і в українській дивізії «Галичина». Деякі з них пройшли каторгу польських в'язниць, а деякі – пережили присуд смертної кари. Майже кожен щецінський україніст згодом закінчив вищі школи. Відродження української інтелігенції могло призупинити асиміляцію українців, тому в 60-х роках почалася гостра кампанія на маргіналізацію, дискредитацію, аж до ліквідації українських шкіл. Такі експерименти мали теж місце і на щецінській україністиці, і у таких обставинах українська філологія у Щеціні припинила своє існування 1963 року. Про всі ці події у своїх спогадах засвідчують її випускники

**в суботу, 21 травня 2016 року
о 5-ій годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

**УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
У США**

запрошує громадянство

на презентацію видання

“В’ЯЧЕСЛАВ ЛИПІНСЬКИЙ ТА ЙОГО ДОБА”

у 4-х томах

д-ра ТЕТЯНИ ОСТАШКО

провідної наукової співробітниці Інституту історії України НАНУ

презентація ілюструватиметься прозірками

Презентація відбудеться у неділю,
22-го травня 2016 р. о 3-ій год. пополудні
в приміщенні УВАН

206 West 100th Street. New York, N.Y. 10025
Tel.: (212) 222-1866

Український Музей бенкетом відзначив 40-річчя

Микола Галів

НЬО-ЙОРК. – 17 квітня Український Музей у Нью-Йорку відзначив своє 40-ліття святковим бенкетом у престижному ресторані „Tavern on the Green”, у Центральному парку. Українська громада відгукнулася на запрошення і для багатьох бажаючих бракувало місця. Таке у житті нашої громади рідко трапляється.

Протягом різнобарвного життя музей своєю успішною працею поставив на високий рівень розвиток української культури, з наголосом, що для продовження цієї важливої праці потребує безперервної моральної і матеріальної допомоги. Місячний бюджет музею становить близько 60 тис. дол. Так, музей, це потрібна і корисна, але дуже коштовна інституція, яка потребує постійної допомоги від української громади.

Музей пройшов нелегкий шлях. Старанням Союзу Українок Америки, зокрема Іванни Рожанковської та багатьох інших активісток музей став співвласником дому при Другій авеню у Нью-Йорку з бажанням придбати свій власний музейний дім. Завдяки великим зусиллям

Гості музею під час коктейлю перед бенкетом. (Фото: Матвій Дубас)

годинна зустріч учасників свята при чарці вина. Чулися цікаві розмови, гостей вітали голова музею Рената Голод і директор Марія Шуст, адміністратор Дарія Байко й координатор імпрез у музеї Ганна Кріль-Пізюр. Імпрезовий комітет на чолі з Оксаною Тритяк і Ольгою Ставничою мав повні руки праці, бо доводилось за всім доглядати, щоб гості були задоволені.

Серед учасників були провідні

жиною Христіною; юрист Мирослав Смородський з дружиною Зоряною

Український Інститут Америки представляли голова д-р Данило Свістель і організатор мистецьких програм Володимир Гойдиш з дружиною Маріанною. Широко був присутній науковий світ – проф. Ярослав Лешко з дружиною Аллою й з Наукового Товариства ім. Шевченка Марта Богачевська-Хомяк, Дарія Дика, Анна Процик, Володи-

ти моливу. Він також привітав музей від Митрополита УПЦ США Антонія і склав щедрий дар на потреби музею.

Виголосили теплі вітання В. Єльченко та І. Сибіга, Б. Курчак, який долучив чек на 40 тис. дол., на що аудиторія відгукнулася бурєю оплесків. Такою ж сумою 40 тис. дол. привітали музей Степан і Володимира Сливоцькі. Зробили пожертви 20 тис. дол. Марія Марчук, по 10 тис. дол. Юліян і Марія Бачинські, Фундація Антоновичів, Адя Кулик, О. і Ярослав Ставничі, Я. і А. Лешки, Олег Третяк і Р. Голод і багато інших. В цілому музей одержав пожертв близько 200 тис. дол.

Голова музею проф. Р. Голод підкреслила, що 40-річчя успішна праця була і є незаперечною гордістю не тільки української діаспори. Теплими словами вона назвала своїх попередників – голів Б. Цимбалістого, Т. Геврика, О. Данка, І. Лучечка, О. Гнатейко, Я. Лешка і Миколу Дармохвала. Вона підкреслила, що в останньому часі відбулась у співпраці з Національним музеєм ім. Шевченка у Києві унікальна виставка мистецької творчості Тараса Шевченка, згадала особливу виставку

Головні спонзори Українського Музею і його провідники (зліва): директор Марія Шуст, Дарія Курилко, Юрій Мишак, Аніса Мишак, проф. Ярослав Лешко (колишній президент), Алла Лешко, Оля Гнатейко (колишній президент), президент Союзу Українок Америки Маріанна Заяць, Марія Бачинська, Тамара Тершаковець, Юліян Бачинський, Олег Саміленко, Христіна Саміленко і Люба Фірчук, яка презентувала Лідію Гайдучок. (Фото: Андрій Вовк)

багатьох ентузіастів музею, зокрема І. Рожанковської, Богдана Цимбалістого, Тита Геврика, Осипа Данка, Івана Лучечка, довголітньої голови Олі Гнатейко, при щедрій допомозі української громади, зокрема подружжя Даймел й Евгена Шкларів власний музейний будинок став дійсністю.

Прелюдією до бенкету стала одно-

представники української громади – голова Ради Директорів Стефан Качарай з дружиною Святославою, та президент Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ Богдан Курчак з дружиною Богданною; відомі підприємці Юліян Бачинський з дружиною Марією, Чарлі Подпірка, Орест Федаш з дружиною Адею, Олег Саміленко з дру-

Спонзори свята (зліва): Александра Савчук, д-р Ігор Савчук, проф. Ярослав Лешко, Алла Лешко, Люба Фірчук, голова музею проф. Рената Голод, проф. Олег Третяк. Іншими спонзорами були Оксана Байко і Лідія Гайдучок. (Фото: Андрій Вовк)

мир Петришин й інші.

Жіноцтво представляла голова Союзу Українок Америки Маріанна Заяць, почесна голова Ірина Куровицька й багато інших. Від Українського Народного Союзу була скарбник Рома Лісович, а від пластунів була провідна пластунка Ярослава Рубель.

На свято прийшли Мирон і Оля Гнатейки, Любомир і Лариса Зелики, Орест і Лідія Глюти, Наталія Дума, Любомир й Оксана Крушельницькі, Христіна Мельник з чоловіком Мироном, хористи „Думки“ Мирослав і Зиновія Кулиничі, Ігор й Ірина Ядліцькі, працівники музею Люба Волинець, Романа Ляброз, Дарія Дроздовська, Марія Ревакович та члени управи Адріян Геврик, Софія Геврик, А. Лешко, Рома Шуган, Христіна Бонакорса, Хризанта Гентиш, Наталія Павленко, Наталія Соневицька, Роксоляна Мисило.

Директор музею М. Шуст привітала шанувальників музею і представників українського уряду – Постійного представника України до ООН Володимира Єльченка з дружиною Іриною і Генерального консула Ігоря Сибігу з дружиною Наталією.

Ведуча програмою Ксеня Ференцевич привітала учасників і попросила о. Володимира Музичку Української Православної Церкви провес-

українського авангарду 1910-1920 років, яка була улаштована у співпраці з Музеєм театрального, музичного та кіномистецтва України. Каталог цієї виставки „Інсценізація українського авангарду 1919-1920 років“, якого співавторами є Мирослава Мудрак і Тетяна Руденко, одержав престижну нагороду Альфреда Г. Бара. Р. Голод закликала гостей стати спонзорами музею, щоб успішно продовжувати виставки української культури.

Директор музею М. Шуст висловила щире подяку працівникам музею і добровольцям за їхню прикладну і віддану працю, вручила їм букети квітів.

Проф. Я. Лешко відмітив віддану працю директора М. Шуст і адміністратора Д. Байко, підкреслюючи їх довголітній й особливий вклад праці у розвиток музею і вручив їм букети квітів. Р. Голод висловила щире подяку імпрезовому комітету за улаштування бенкету, музикантці Одарії Полянській-Стокер за музичне виконання творів на арфі під час бенкету і всім тим, що причинились до цього свята й учасникам, що прийшли. Аудиторія підтримала сказане і відгукнулася гучними оплесками.

Бенкет закінчено молитвою „Богородице Діво“, яку провів о. В. Музичка.

Комітет з проведення свята (зліва): голова комітету Оксана Тритяк, Дарія Мерл, Христіна Мельник, Оля Ставничка, Христіна Бонакорса, Роксоляна Мисило, Алла Лешко, Христіна Саміленко. (Фото: Андрій Вовк)

Сергій Жадан – розмова про Україну і діаспору

ЕДМОНТОН, Альберта. – Відомий сучасний український письменник, перекладач та громадський активіст Сергій Жадан 5 квітня відвідав Канадський Інститут Українських Студій (КІУС). З ним мав розмову д-р Іван Козаченко, стипендіят постдокторської програми Вічного фонду ім. родини Стасюків у КІУС. С. Жадан народився у Старобільську, що у Луганській області. Навчався у Харківському національному педагогічному університеті ім. Григорія Сковороди. Мав успішну кар'єру науковця, але залишив університет та повністю присвятив себе письменницькій та громадській діяльності. Був активним учасником протестів у Харкові під час Помаранчевої Революції та Євромайдану. Протягом останніх двох років присвячує багато часу допомозі українським військовим на сході України та гуманітарній підтримці населення прифронтових міст. Його візиту до Канади та зустрічі з громадською в Едмонтоні, Вінніпезі та Торонті організував КІУС Альбертського університету.

– Як внутрішні конфлікти та війна з Росією впливають на розвиток літератури, культури, формування національної свідомості?

– Я сказав би не так впливають, як позначаються. Не можуть не позначатися, оскільки письменник не є істотою, що живе в „герметичних“ умовах. Він все-таки живе в суспільстві, і якщо виходить на вулицю, то не може не реагувати на те, що на цій вулиці відбувається. В Україні другий рік триває війна і, безперечно, письменники на це активно реагують.

Загалом, як українська література, так і українське мистецьке середовище в цілому, від початку подій осені 2013 року в Києві майже однотайно підтримали цю революцію. Багато музикантів, письменників, художників були на Майдані в Києві та на майданах інших міст.

А коли сталась окупація Криму та почалися бойові дії на Донбасі – це стало потрясінням для письменників та мистців такою ж мірою, як для цілого суспільства. В Україні почали

з'являтися перші книжки про війну. З'являються літературні твори, театральні вистави, музичні твори, кінофільми. Але я думаю, що цього буде значно більше, тому що, так чи інакше, ця війна змінила країну в цілому. Ця війна змінила багатьох з нас докорінно – і це те, на що мистецтво має реагувати сьогодні.

– А якщо взяти національну свідомість, які зміни ви спостерігаєте?

– Зміни є радикальними і, мабуть, уже незворотними. Для багатьох людей події революції та особливо початок війни, сам факт окупації та приходу в Україну збройних людей з іншої країни, сама загроза втрати незалежності й свободи справді багато чого визначили.

Для багатьох українців ці події – це, власне, мить якоїсь істини, так званого „перезавантаження“, коли багато хто вперше зрозумів, нарешті, що в нього є паспорт і цей паспорт не просто папірець з фотографією. Він є ознакою того, що ти є громадянином певної країни, а цій країні

Сергій Жадан виступає в Канадському Інституті Українських Студій.

загрожує небезпека, і доля цієї країни, зокрема, залежить від тебе також.

Інша річ, що мої слова не слід вживати для якихось великих узагальнень. Все, що я тут кажу – це суб'єктивний та особистий погляд. А якщо говорити в цілому про суспільство, про рівень цих змін, про глибину цих змін, то тут мають говорити дослідники, науковці та соціологи. Думаю, це справді важливо буде зробити. Себто, наскільки дійсно змінилися погляди і розуміння своєї батьківщини у так званого середньостатистичного українця – це питання, скоріше, до соціологів. Оскільки я спілкуюся переважно з тими людьми, які знаходяться на відверто і неприховано проукраїнських позиціях, то є, звичайно, спокуса думати про ці зміни у межах суспільства в цілому. Хоча це буде невірно. Я розу-

мію, що ці зміни, які відбуваються в Україні, багато українців не сприймають, ігнорують; дехто досить агресивно від них відхрещується, а дехто намагається їх не помічати. Тобто, суспільство українське досить неоднорідне, і ця війна нас так і не об'єднала до кінця.

– Окрім поділу на схід і захід, в Україні завжди існували протилежності між містом й селом. В культурній та економічній сфері цей поділ був дуже глибоким. На вашу думку, чи залишаються відмінності такими ж гострими, чи спостерігаються якісь зміни?

– Так, є ці відмінності, але мені здається, вони сьогодні зовсім неприпиняються, тому що всі ті проблеми, які є в Україні, вони рівною мірою стосуються мешканців села і міста. Участь у війні сьогодні беруть і селяни, і міщани. Участь у революції так само брали мешканці сіл і міст. Я не думаю, що це для України якась велика проблема. Скоріше, це є частиною якоїсь загальної соціальної ситуації, спричиненої тим, як розвивається українське суспільство, як розвивається українська економіка. Але, знову ж таки, в контексті того, що в Україні другий рік іде війна і щоденно гинуть люди, думаю, що це не найважливіша наша проблема.

– Останні два роки ви постійно подорожуєте до фронту. Чим ви там займаєтесь?

– Я їзду з друзями-музиканта-

(Закінчення на стор. 12)

Український грошоцентризм

(Закінчення зі стор. 1)

власників яких виявився і П. Порошенко. Не підвищить, м'яко кажучи, його авторитет і це нове повідомлення преси: 8 квітня шоколадна фабрика П. Порошенка „Рошен“ в російському місті Липецьк відрахувала до російського бюджету 284 млн. рублів як податок на прибуток. До того бюджету, з якого фінансується російська збройна агресія проти України.

Гроші, гроші, гроші... Здоровий глузд зупиняється перед вічним запитанням: скільки людей ні потрібно багатства? Скільки мільйонами чи мільярдами доларів вона може вдовольнити свою жадобу? Річ, звісно, не в самому багатстві. Християнство вчить, що не гріх мати, гріх – хотіти мати. Саме

тому релігійно чутливі люди, котрі випадково успадкували велике багатство чи здобули його тяжким чесним трудом, відчувають потребу ділитися, жертвувати для інших.

Іншими словами, треба протестувати не проти багатства, а проти бідності, котра нині вразила десятки країн. Дивно, що до них належить і Україна – багату країна з землею, кліматом, працьовитим народом. Замість помагати справді бідним країнам, вона залазить у все більші борги, випрошуючи гроші у західних кредиторів.

І не треба тут навіть згадувати про золоті унітази часів Віктора Януковича і про його поміщицьке Межигір'я. На гнітючому тлі масової бідності вражають своєю алогічністю подані „Українською правдою“ (19 квітня) статки міністрів вже в уряді Володимира Гройсмана. Сам прем'єр за минулий рік

заробив 1,487,310 грн., члени його родини – 1,453,357 грн. Він володіє чотирма великими земельними ділянками, двома житловими будинками, чотирма квартирами, трьома дорогими автоами закордонного виробництва.

Доходи Міністра внутрішніх справ Арсена Авакова за 2015 рік – 1,678,414 грн. Володіє земельною ділянкою і трьома квартирами.

Міністер юстиції Павло Петренко заробив у минулому році 3,807,974 грн. Має дві земельні ділянки, дві квартири, три закордонні авто.

Річний дохід Міністра екології Остапа Семерака – 1,845,062 грн., володіє чотирма квартирами, двома закордонними автоами.

Це найбагатші міністри, інші – не набагато бідніші. Тобто сама ця статистика дає критикам в руки аргумент, що в Україні люди рвуть-

ся до влади задля особистого збагачення. Втім, зараз ситуація дещо світліша, бо в уряді Асенія Яценюка було аж вісім мільйонерів, а в уряді В. Гройсмана їх лише чотири.

Але є ще гірший вислід грошоцентризму. Американський соціолог Брюс Левін пише про це: „Грошоцентризм мертвить нас і робить нездатними до опору. Людина, котра турбується лише про гроші, нехтує всім іншим, всім тим, без чого неможлива самоповага. Нехтуючи іншими гранями нашої людяності, ми руйнуємо нашу цілісність, а без цілості не може бути сили. Коли людина готова заради грошей піти на все, вона чомусь певна, що усі інші ведуть себе так само, як вона, а це руйнує довір'я між людьми, унеможливає солідарність, без якої неможливо кинути виклик несправедливій владі“.

Молилися за Україну

(Закінчення зі стор. 8)

„Соловейки“ у складі 10 осіб при супроводі фортепіяна Люби Шуйко. Вони заспівали пісні „Добридень вам, людоньки“ і Шевченкову „Зацвіла в долині червона калина“.

Відомі солістки-бандуристки Юлія Ступень і Галина Боднар виконали пісню „Через поле України ішла Божа Мати“.

Юрій Наконечний, який представляв Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, виступив з коротким описом трагедій Чорнобиля і воєнної агресії на сході України, закликаючи до конкретної допомоги жерт-

вам обох трагедій, спричинених тією самою московською рукою.

Хор Української баптистської церкви під проводом Івана Веленчука, який складався з 20 молодих осіб, виконав Господню молитву, яку присутні вислухали стоячи, як і інші релігійні гимни. Пастор цієї церкви Сергій Савчук молив Ісуса Христа за кращу долю українського народу, щоб дав силу пережити сучасні виклики.

Посол В. Чалий говорив про паралелі між обома трагедіями і засуджував дії Москви, наголошував на потребі виконання мінських домовленостей для мирного врегулювання та привернення первісного статусу загарбаних українських територій. Посол високо оцінив

ролю США в солідарності з Україною та обстоюванні незалежності України та її державної території як непорушної.

Митрополит Стефан Сорока сказав: „Ми відчуваємо глибоку любов і переживання за нашу вітчизну. Українці-католики, українці-православні, українці-баптисти, українці інших віроісповідань зібралися разом з вірою в силу молитви. Голуби символізують наше прагнення миру й любові відкритих для світу, а особливо для України. Голуби – це наш знак надії для України, миру в Україні, Божого благословення народами України. Будьмо палкими захисниками тих, які страждають в Україні. Розійдімся з поглибленим

почуттям обов'язку ділитися своїми достатками з тими, які в потребі. Бо українці – це народ, сповнений непохитної надії і доброти“.

Процесійно вийшли молодь, священики, гості, співаючи „Найзапанує мир у світі, і нехай він почнеться від мене“. Вірні стали півколом біля дзвону „Стефан“, і з гурту баптистського хору злинув в небеса релігійний гімн „Боже великий, єдиний“, який підхопили всі вірні. У цій хвилині піднялася в повітря зграя білих голубів, пролетівши над головами присутніх у блакить, несучи їхні побажання, під схвальний коментар присутніх. Усі з'єдналися з своєю Батьківщиною у гимні „Ще не вмерла України“.

Українська Греко-Католицька Церква Св. Юра запрошує на 40-ий Щорічний Український Фестиваль Церкви Св. Юра

40 років!

ЗАВІТАЙТЕ НА СВЯТКУВАННЯ НАШОЇ 40-ОЇ РІЧНИЦІ!

20 травня + **21 травня** + **22 травня**
П'ятниця 4pm-9pm Субота 10am-9pm Неділя 10am-6pm

Суботня "Забава" в аудиторії Школи Св. Юра почнеться о 9pm
Замовлення столів за телефоном (212) 674-1615

30 East 7th Street, New York
між 2 та 3 Авеню

Серед виконавців

- Український танцювальний ансамбль "Сизокрилі"
- Аничка
- Христина Шафранська
- Наталія Блищак
- Божена Дергало
- Тася Кокс
- Школа Академії Св. Юра
- Школа Українських Народних Танців "Іскра"
- Школа Танцю ім. Роми Прийми-Богачевської
- Школа Бального Танцю
- Вокальний Ансамбль "Промінь"

Оголошення спонзорване
Українським Народним Союзом

Представляючий
Спонсор

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Асоційований
Спонсор

SAINT GEORGE
ACADEMY Est. 1968

Запрошуємо до співпраці
партнерів та вендорів

Закликаємо гостей одягати традиційні
українські сорочки та блузи

В програмі
можливі зміни

Детальна інформація та оновлення: facebook.com/StGeorgesUkrainianFestivalNYC
Пишіть нам на festival.stgeorge.ugcc@gmail.com

Сергій Жадан...

(Закінчення зі стор. 10)

ми, журналістами, письменниками, добровольцями. Ми туди їздимо переважно з виступами або для місцевого населення, або для наших військових, або завозимо якусь допомогу. Нещодавно їздили великим товариством і робили фестиваль „Дорога на схід“. Це були три міста: Новопсков, Старобільськ, Сватове. Ми виступали в кожному місті: робили великі концерти, виступи в бібліотеках, у школах, зустрічі з військовими. Завезли в лікарні допомогу, яку зібрали. Завезли понад тонну книжок для бібліотек і шкіл. І, звичайно, плануємо й далі це робити.

Зараз страшенно важливо триматися за Донбас, за ці території, які залишаються під українським впливом. На перший погляд може здатися, що ці території знаходяться в надійній тиловій зоні – все-таки стріляють лише в обмежених місцях. Але цим людям дуже важливо допомогти, оскільки для багатьох з них все справді змінилось.

На сході України якихось громадських ініціатив ніколи не було – вони там глушилися місцевою владою. Якогось реального політичного життя там не було, тому це були фактично феодалні вотчини представників Партії Регіонів чи Компартії. Але з того часу, як там стався цей конфлікт, там почали з'являтися громадські ініціативи: з'явилися добровольці, активісти, люди, які справді розуміють, що доля цих міст у їхніх руках, що від них все залежить, що потрібно брати участь у суспільному житті, бо інакше знову можуть прийти озброєні люди. І саме цих людей страшенно важливо сьогодні підтримувати. Для них це набагато важливіше, ніж для мешканців маленьких містечок де-небудь на Галичині.

– Яке ставлення місцевого населення ви відчуваєте?

– У мене дуже суб'єктивний погляд, тому що спілкуюся переважно з тими, хто приходить на зустрічі. Люди, які хочуть, щоб прийшов Путін, вони ж не прийдуть на український літературний вечір. Хоча зрозуміло, що спілкуєшся не лише на запланованих вечорах. Різну реакцію доводиться бачити: і різко негативну, антиукраїнську, і якусь неутраїтну, і доволі інфантильну. Але, знову-таки, є дуже важливим, на чому ти зосереджуєшся, за що ти тримаєшся, що для тебе є важливішим.

Можна нервово озиратися на кожне антиукраїнське висловлювання, а можна триматися за всю ту велику кількість людей, які хочуть щось змінити на краще, і таких людей там величезна кількість. Дуже світлі, навантажені та заряджені на роботу люди, з якими страшенно приємно мати справу. І це не обов'язково якісь активісти, не обов'язково якісь євромайданівці, зовсім ні. Велика кількість цілком адекватних, хороших, розумних та порядних людей серед учителів, бібліотекарів, серед місцевої влади теж, тому що

хоч і потрошку, але вона там міняється. Можна зустріти цікавих людей де завгодно: серед водіїв маршруток, продавців крамниць, пенсіонерів, школярів.

Головне – це не боятися говорити, не боятися почути у відповідь думку, з якою ти, на перший погляд, будеш незгодним, яка тобі відразу може не сподобатися. Цього не треба боятися, адже це наші співвітчизники. У багатьох випадках їхня думка керується не якоюсь їхньою позицією, а тим, що в них у голові є саме така інформація і вони не можуть дати собі з нею раду. Якщо їм запропонувати якусь іншу інформацію, то цілком можливо, що вони свою думку поміняють. А їм цю інформацію ніхто ніколи не давав. Вони там завжди були в певному інформаційному та культурному вакуумі.

В принципі, є такий момент, що не лише вони знаходилися в такому вакуумі. Які-небудь районні центри Харківщини, чи Запорозжчини, чи Дніпропетровщини теж мало в цьому пляні відрізняються. В Україні ніколи не було нормальної культурної політики, нормальної інформаційної політики, якоїсь державної політики, спрямованої на вироблення ідентичності громадянина цієї країни. Тут я не говорю про якусь ідеологічну роботу, не говорю про пропаганду, а говорю про якусь елементарну спробу пояснити людям громадянами якої країни вони є. Ніколи цього не було і, в результаті, все це вилилось у величезні проблеми і протиріччя. Але що? Ми маємо таку ситуацію і мусимо з нею працювати. За нас весь цей шлях до кінця ніхто не пройде.

– Що відбувається з рухом добровольців в Україні?

– Наскільки можу судити, він певною мірою послабився. Є певна апатія, втома, є певна роздрібненість, недовіра. Але це стосується ситуації у суспільстві взагалі, тому що зовнішні політичні та внутрішні економічні показники не сприяють консолідації та оптимізму. Мені здається, що в цій ситуації важливо нагадувати нам всім, за що ми боремось, що намагаємось відстояти. Поза тим, що є певна втома та певна роздрібненість, все одно багато добровольців працюють і їхня робота залишається дуже важливою.

У цьому можна легко перекоонатися, якщо побачити, як зустрічають їх військові. Тут навіть не йдеться про якусь матеріальну допомогу, а йдеться, скоріш, про моральну підтримку. Військовим страшенно важливо відчувати, що в тилу про них пам'ятають, що в тилу про них думають, що їх не кинули сам-на-сам на цю лінію вогню. Вони хочуть знати, що вони повернуться – і там є країна, є суспільство, є співвітчизники, з якими вони знаходяться на одній хвилі розуміння.

– Що ви думаєте стосовно реформ в Україні? Що заважає їх проводити більш успішно?

– Якщо говорити серйозно, то я ж не спеціаліст. Я, чесно кажучи, не розумію, що не дає українській владі впровадити якісь реальні, зримі реформи. Я цього не розумію. Можливо, ми всі не володіємо якоюсь інформацією, можливо, ми не бачимо картину в цілому, можливо ми чогось не розуміємо. Але, тим більше, було б важливим з боку влади нам щось показати, пояснити і спробувати вести якийсь суспільний діалог.

Оскільки цього всього немає, то, ясна річ, з'являється величезний простір для підозр, для домислювань, для недовіри, для взаємних звинувачень і образ. Одним словом, нічому доброму все це не сприяє. Мені здається, що це очевидна помилка чи свідомо безвідповідальність української влади.

– Раніше багато українських письменників були популярними в Росії, брали участь у різноманітних заходах там. Що ви можете сказати про рівень спілкування тепер?

– Він майже зник. З одного боку є певна позиція частини російських видавництв та багатьох російських письменників, які в цій ситуації змінили свої погляди чи, власне, окреслили свою позицію як доволі пропутінську. А, з іншого боку, є позиція українських письменників, частина яких теж принципово і демонстративно не хоче мати сьогодні нічого спільного з російським літературним та культурним середовищем. Ті зв'язки, що залишилися, вони, скоріше, приватні, тримаються на приватному спілкуванні.

В мене були друзі в російському письменницькому середовищі. Можу навіть сказати, більшість із них залишилися друзями, хоча є частина людей, з якими просто обірвалось спілкування. Публічних якихось скандалів не було, але, так чи інакше, з деякими зі своїх знайомих я не спілкуюся саме з ідеологічних міркувань.

Але, що приємно усвідомлювати, більшість з них не втратили своєї адекватності і далі оцінюють політику своєї держави, як політику шовінізму, як політику окупації. Там теж є такі люди і, на мою думку, про це страшенно важливо пам'ятати, тому що нерозумно і не конструктивно відмовлятися від спілкування з людьми, які знаходяться на твоєму боці. Є така риса у частини українців: замість того, щоб шукати союзників, вони собі шукають ворогів, і знаходять їх там, де їх можна було б не знайти.

– На вашу думку, чи мають письменники в наші дні такий же політичний вплив, як мали „шістдесятники“?

– Та ні... Хоча як можна оцінити вплив „шістдесятників“ у 1960-ті роки? Не думаю, що творчість Василя Стуса у тих роках мала для пересічних українців аж таке велике значення. Що мало значення для тих українців, які виступали проти радянського режиму, це, безперечно, а ось якщо говорити про широкі читацькі маси, не певен. Очевидно, що ситуація змінилася, і культура зараз не є на передовій суспільного життя. Безперечно, що це свідчить не про якість культури чи про рівень письменників, а, скоріше, про те, що змінився формат функціонування культури в суспільстві. Зараз все працює за іншими схемами. Але так чи інакше, з війною та величезною заполітизованістю українського суспільного життя є така річ, як величезний попит на моральні авторитети.

Коли політикум настільки дискредитований, що до нього немає довіри загалом, і суспільство потребує певних провідників, певних авторитетів, людей, які здатні вивести їх зі складної ситуації. Мабуть, це свідчить про певний постколоніальний стан суспільства, коли людина настільки невпевнена в собі, у своїх можливостях, що постійно шукає іншу люди-

ну, котрій можна делегувати частину своєї відповідальності, частину своїх проблем. І всі ці потреби, всі ці запити делегуються будь-кому – і священикам, і журналістам, і естрадним зіркам, і письменникам зокрема.

У багатьох випадках ці письменники, мені здається, просто не зовсім готові до того, щоб брати на себе таку відповідальність. Хоча ми часто цього не усвідомлюємо і хапаємось за це. Тому що є велика спокуса прийняти цю пропозицію. У більшості випадків це доволі кумедно виглядає, якщо не сказати – несерйозно.

– Чи плануєте написати книжку про події останніх років?

– Так, пляную. Я зараз почав писати роман. Хоча я і до цього писав про ці події. Скажімо, моє оповідання „Бігти не зупиняючись“ – це, наскільки я розумію, перше українське оповідання про війну. Воно з'явилося та надруковане українською і російською мовами ще 2014 року. Зараз в Австрії виходить окреме видання. Окрім того, в мене віршів багато на цю тему, плюс „Луганський щоденник“ – це такі щоденникові записи з весни 2014 року, які я робив, коли ми їздили на Донбас.

– Це ваша друга візита до Канади. Які ваші враження від країни?

– Мені подобаються і Канада, і Сполучені Штати. Мені подобається те, що це все зовсім не схоже на Європу, при тому, що я Європу теж дуже люблю. Тут зовсім інший ритм, інший масштаб, інше відчуття себе в часі і просторі. Це страшенно цікаво. Завжди цікаво спілкуватися з українцями. З одного боку, викликає величезну повагу те, наскільки люди, відірвані від свого звичайного середовища, зберігають свої і звички, культуру, мову, традиції. З іншого боку, це викликає певну іронію, але іронію добру; наскільки мова канадських українців різниться від мови українців в Україні. Чи, скажімо, якісь уявлення про те, що в Україні робиться.

Але, повторюся, що це добра іронія, тому що насправді мені здається, Україні страшенно пощастило, що в нас є діаспора, зокрема канадська діаспора. Думаю, що це насправді величезний дарунок і все це можна було добре побачити в 1990-их роках, коли українські громади по всьому світу підтримали державу, підтримали суспільство. Зокрема, культуру – власне, в перші роки становлення незалежності.

Першого разу ми приїхали групою молодих мистців. Нас привезло видавництво „Смолоскип“ і ми мали кілька виступів. Збирали фонди на видання книжок молодих авторів, себто на подальші програми видавництва „Смолоскип“. Під час тієї поїздки ми зібрали шалену суму на той час і саме завдяки цьому було надруковано багато книжок письменників, які сьогодні фактично репрезентують українську літературу. Якби не українці США чи Канади з своїми уявленнями про те, якою має бути українська культура, без їхньої, хай незначної, але цілком конкретної матеріальної допомоги, все це могло би виглядати цілком інакше та набагато гірше.

Я до діаспори завжди ставлюся з величезною повагою. Зараз, коли часто доводиться їздити і виступати, і коли підходять молоді українці – це вже нове покоління діаспори, завжди намагаюся підтримувати зв'язок з цими людьми.

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550

НОВИНИ З „ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ“ ТА УКУ

Відкрили Центр юдаїки в Острозькій академії

Ірина Покотилівська

ОСТРОГ, Рівненська область. – Центр юдаїки, третій в Україні, відкрили в Національному університеті „Острозька академія“ 25 квітня. У вітальному слові ректор університету Ігор Пасічник зазначив: „Українська культура завжди була близькою з єврейською. Моя бабуся колись переховувала в себе вдома євреїв, не дивлячись на заборони. А все через хороше виховання і високу моральність“.

Думку ректора поділяв і український громадський активіст, дисидент єврейського походження, діяч українського єврейського руху, член Української Гельсінської Групи, член Європейської ради єврейських громад, Європейського і Світового єврейських конгресів, голова Асоціації єврейських організацій України Йосиф Зісельс, який сказав: „Острог виділяється серед інших міст давньою історією. Тут була велика єврейська громада. Тому існує без-

ліч матеріалів, які потребують дослідження. І саме це завдання стоїть перед Центром юдаїки в Острозькій академії“.

І. Пасічник нагородив Й. Зісельса однією зі 100 срібних медалей „Князь Василь-Костянтин Острозький“ за активну громадянську позицію, вагомий особистий внесок у національне та державне відродження України та підтримку Центру юдаїки університету.

На відкриття центру завітали професор катедри славистики Єврейського університету в Єрусалимі, чужоземний член Національної Академії Наук України Вольф Москович, академічний директор Міжнародного центру з вивчення мови та культури їдиш при Всесвітньому єврейському конгресі, автор понад 60 статей д-р Мордехай Юшковський, президент Української асоціації юдаїки, доцент Національного університету „Києво-Могилянська академія“ Віталій Червоненко, співачка, відома виконави-

ця пісень мовою їдиш, лавреат Міжнародного фестивалю ім. Соломона Міхоелса Марина Якубович, піаніст, керівник оркестри єврейської музики „Klezmasters“, автор музики до численних кінофільмів, артистичний директор клубу „Шагал“ Лев Сандюк, викладач Міждисциплінарної сертифікатної програми з юдаїки Національного університету „Києво-Могилянська академія“ Тетяна Батанова, генеральний директор компанії „Ескада-М“ Дмитро Патіс та директор будівельної компанії „Вежа“ Григорій Аршинов.

Центр юдаїки очолив лінгвіст, знавець давньоарамейської мови, автор першого в Україні підручника з арамейської мови для студентів, завідувач катедри англійської філології в Острозькій академії Дмитро Цолін.

В Острозькій академії планують створювати сертифікатні та магістерські програми з юдаїки, щоб тим самим повернути єврейську культуру до Острога.

Острог вважався регіональним центром єврейських громад Волині, і делегація від нього представляла інтереси цього краю на великій раді, що називалася „Ваад чотирьох земель“, і діяла до середини XVII ст. Ваад об'єднував 70 єврейських громад (кагалів), що мешкали на чотирьох історичних територіях Речі Посполитої – у Великій Польщі, Малій Польщі, Червоній Русі та Волині. Центральними містами цих земель були Познань, Краків, Львів та Острог.

Чимало релігійних, культурних та громадських діячів єврейської громади XVI-XVII ст. були пов'язані з Острогом. Деякі з них були духовними вчителями (рабинами), суддями, вченими, письменниками. Щодо останніх, то книги острозьких авторів видавалися далеко за межами Волині – в Падуї (Італія), Кентербері (Англія), Базелі (Швейцарія), Любліні (Польща), Празі (Чехія) та інших містах Європи.

УКУ виховує любов до Бога та людини

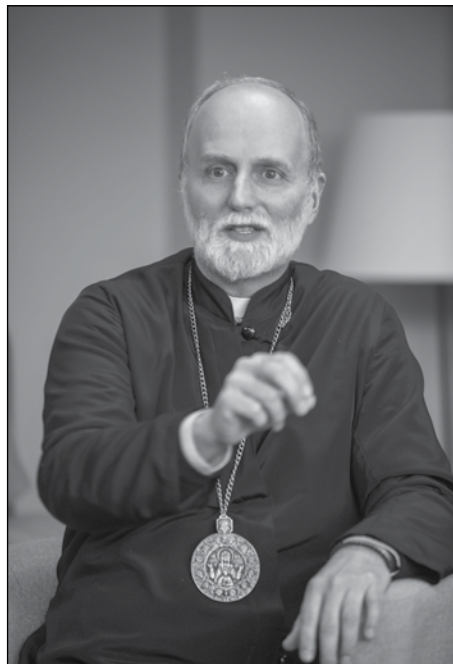
Нателла Швадце

Цього року виповнилося 70 літ від сумнозвісного Львівського псевдособору 1946 року, на якому було проголошено ліквідацію Берестейської церковної унії 1596 року, розірвання зв'язків з Ватиканом та „возз'єднання“ Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) з Російською Православною церквою (РПЦ). УГКЦ завжди була осередком духовного і культурного життя, мала великий авторитет за часів Австро-Угорщини та польського панування на західній Україні. Тому після окупації 1939 року радянська влада відразу почала свій наступ на Церкву, націоналізуючи церковну власність та намагаючись всіляко обмежити її діяльність та духовний вплив.

До утвердження радянської влади на західній Україні УГКЦ налічувала 3,040 парафій, 4,440 церков, мала п'ять духовних семінарій, дві школи, 127 монастирів, видавала три тижневики і шість місячних часописів. Церкву очолював митрополит, якому підлягали 10 єпископів, 2,950 священників та понад 3.1 млн. віруючих. Коли виходили з підпілля, залишилося близько 300 священників.

Після смерті Митрополита Андрея Шептицького наступ на УГКЦ значно посилювався – за його життя комуністичний провід вичищував і не йшов на рішучі дії, зокрема і через значний авторитет митрополита. За рік до псевдособору сталінський режим розпочав активну пропаганду проти УГКЦ, яка включала цькування в місцевій пресі, голосні звинувачення у співпраці з „ворогом“. Було арештовано греко-католицьких єпископів разом з Митрополитом Йосифом Сліпим, наступником А. Шептицького.

Аби пришивити „возз'єднання“ УГКЦ з Московським Патріархатом спецслужби створили „Ініціативну групу“ на чолі з о. Гавриїлом Костельником. Ця група позиціювалася як єди-

Перший ректор УКУ Владика Борис Гудзяк. (Фото: Олександр Ласкін)

ний тимчасовий церковний адміністративний орган, що мав керувати всіма греко-католицькими парафіями на західній Україні, а також планувати возз'єднання УГКЦ з РПЦ. „Ініціативна група“ проводила цілі кампанії так званого „навернення“ греко-католиків до РПЦ. Заключним моментом став псевдособор 1946 року в Соборі св. Юра, після якого радянський уряд розпочав ліквідацію греко-католицьких парафій та масштабні репресії проти священників, чернецтва та вірних. Щоб вижити, УГКЦ була змушена перейти у глибоке підпілля.

За рік до псевдособору весь греко-католицький єпископат був заарештований і жоден єпископ не погодився взяти участь у так званому „Львівському соборі“. Дозволу від вищої церковної влади – Римського Апостольського Престолу також не було. Згідно з церковними канонами, скликати подібні собори має право тільки найвищий церковний провід. „Львівський собор“ був скликаний незаконною церковною владою, повноваження якій нада-

Ректор УКУ о. д-р Богдан Прах.

ла РПЦ, а самі делегати були чітко підібрані радянськими спецслужбами. „Собор“ цинічно „приурочили“ до 350-річчя укладення Берестейської унії, під час якого проголосили її анулювання і повернення до „витоків“ – православної віри, розрив із Ватиканом і возз'єднання із РПЦ. Жодних юридичних підстав для цього псевдособору не мав.

Після псевдособору УГКЦ опинилася поза законом. Проте священники, які залишилися вірні своїй Церкві, не припинили свого служіння в таборах чи на засланнях та відновляли душпастирську працю серед вірних після звільнення: таємно правили Літургію в закритих радянською владою церквах та по хатах, уділяли святі тайни, давали духовну науку.

„Бути з Господом для християнина означає насамперед приймати Його найсвятіші Тіло і Кров. Для душпастирів це також обов'язок здійснювати цю безкровну жертву за всяких обставин. Навіть у тюрмах священники і єпископи намагалися не занедбувати Євхаристії. Отець Михайло Винницький відправляв Службу

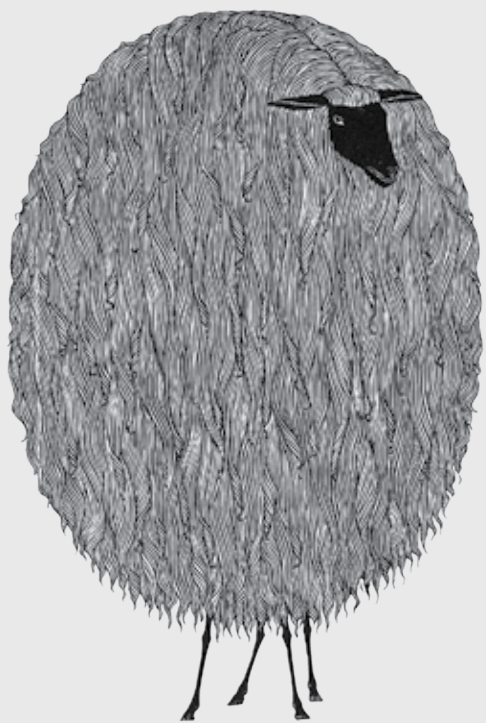
Проректор з наукового розвитку УКУ Олег Турій.

Божу, лежачи у ліжку. Власні груди служили йому за престіл, окуляри – за літургійний посуд, а футляр від окулярів – за дароносицю“, – розповідає проректор з наукового розвитку УКУ Олег Турій.

Лише два єпископи УГКЦ вижили після тортур і каторги та повернулися на рідні землі: Миколай Чарнецький та Іван Слезюк. Усі інші єпископи загинули мученицькою смертю. Майбутній Патріарх Йосиф Сліпий був звільнений у 1963 році та отримав дозвіл на виїзд з СРСР до Риму. Він вже ніколи не міг побачити Україну, бо це йому категорично заборонили радянські кримінальні. Попри постійні гоніння, підпілля Церква продовжувала мати свою ієрархію, творила таємні монастирі й семінарії та вела віддану душпастирську працю серед віруючих.

Наприкінці 1980-их років УГКЦ вийшла з підпілля і почала домагатися права на легальне існування. Проголошення незалежності України разом із хвилею національного відродження стало

(Закінчення на стор. 16)

ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ Зміст і стиль Еволюція перспектив

Виставка триватиме до 7 серпня 2016 р.

Виставка зорганізована у рамках складової частини річного святкування 40-го ювілею Музею

Логотип Українського Музею створив Яків Гніздовський

THE UKRAINIAN MUSEUM
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110
www.ukrainianmuseum.org

ДОПОВІДЬ

неділя
22 травня, 2016 р.
о год. 2 по пол.

«Яків Гніздовський у контексті»

представить

проф.
Ярослав
Лешко

запрошений куратор,
професор-емерит
історії мистецтва,
Сміт Коледжу

Вступ на доповідь
(включає вхід до галерій
та перекуску) – 15 дол.;
члени, сеньйори – 10
дол.; студенти – 5 дол.

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 ранку – 5:00 год. по пол.

Календар на травень і червень 2016 р.

Програми в Українському Музею

Увага: Програми можуть бути змінені. Телефонуйте 212-228-0110.

ДОПОВІДЬ

Неділя, 22 травня, о год. 2 по пол.

Доповідь «Яків Гніздовський у контексті» представить проф. Ярослав Лешко у зв'язку з виставкою «Яків Гніздовський: Зміст і стиль. Еволюція перспектив», що закривається 7 серпня 2016 р. Гніздовський входить до числа найвідоміших і найвидатніших постатей свого покоління. Він розробив логотип Українського Музею, що відкрився в 1976 р. Вступ: 15 дол.; члени, сеньйори: 10 дол.; студенти: 5 дол.

КОНЦЕРТИ

Субота, 21 травня, о год. 7 веч.

Український Музей і «Бандура DOWNTOWN» представляють концерт «Бандура поза межами». Чотири бандуристи з Канади: Борис Остап'єнко, Олександр Петлюра, Іван Дусановський, Орест Чорномаз. Вступ (включно з перекусом): 15 дол.; члени, сеньйори: 10 дол.; студенти: 5 дол. Вхід відкритий від 6 год. веч. Квитки замовляйте заздалегідь на вебсайті.

Субота, 4 червня, о год. 7 веч.

Концерт зі Стефаном Шкафаровським (бас), зіркою Метрополітальної Опери, організований Українським Музеєм і 113-им відділом США, у зв'язку з відзначенням 40-ліття УМ. Шкафаровський буде співати композиції М. Лисенка, Кол Портера, Росіні, І. Соневицького, Верді, та інших. Акомпаніст: Христина Карпевич, фортепіано. Вступ: 25 дол.

ЗАНЯТТЯ

Субота, 21 травня, 10 ран. – 1 год. по пол.

Українські весільні традиції. Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими весільними традиціями включно з прикрашенням гільця та практично навчатися пекти коровай. Потрібно реєструватися заздалегідь: 212.228.0110. Оплата за навчання: дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%.

ФІЛЬМ – Фестиваль фільмів в Українському Музею (ФФУМ)

Неділя, 15 травня, о год. 4 по пол. – ФФУМ

Фільм «Жива ватра», 2014, Україна, документальний фільм Остапа Костюка. Укр. з англ. підписами, 77 хв. Мистецький фільм розповідає про життя вівчарів українських Карпат і долю традиційного ремесла в контексті сучасного світу. Вступ: 10 дол.

Четвер, 19 травня, о год. 7 веч.

Фільм «Гайтарма», 2013, Україна, історична драма про депортацію кримських татар режисера Ахтема Сейтаблаєва. Кримськотатарська/рос. з англ. підписами, 90 хв. Фільм створений на основі реальних подій і розповідає про сталінську депортацію кримських татар, вчинену у травні 1944 року. Айла Баккалі, представниця Межлісу кримськотатарського народу в США та член Міжнародного Конгресу кримських татар, представить фільм. Вступ (включно з перекусом): 15 дол.; члени, сеньйори: 10 дол.; студенти: 5 дол.

Четвер, 2 червня, о год. 7 веч. – ФФУМ

Фільм «Межигір'я», 2013, Україна, документальний фільм Володимира Тихого. Укр./рос. з англ. підписами, 53 хв. Ще до Євромайдану, слідчі журналісти Сергій Лещенко і Мустафа Найєм, нині депутати в парламенті України, разом з іншими, відстежували слід володіння Межигір'ям. Колишній громадський парк і державна резиденція фактично стали приватною територією Віктора Януковича, президента України на той час. Вступ: 10 дол.

П'ятниця, 3 червня, о год. 7 веч. – ФФУМ

Короткометражні документальні фільми. (1) Серія «Ромська мрія» Романа Бондарчука, Україна, 2014. Чотири особи, що хочуть бути зразковими громадянами України: «Діана», укр. з англ. підписами, 4 хв.; «Мирослав», укр. з англ. підписами, 6 хв.; «Денис», укр. з англ. підписами, 5 хв.; «Рената», Ромська/рос. з англ. підписами, 7 хв. (2) «Мова», 2016, Сергія Лисенка. Укр. з англ. підписами, 16 хв. Лисенко бере нас на схід і південь України, де активісти організовують безкоштовні курси української мови. (3) Фільми Сергія Лисенка «Ротація», Україна, 2014, 6 хв., укр./рос. з англ. підписами і «Південний кордон», Україна, 2014, 14 хв., укр./рос. з англ. підписами. Вступ: 10 дол.

Неділя, 5 червня, о год. 4:30 по пол. – ФФУМ

Фільм «Іван Сила», 2013, Україна, мистецький фільм Віктора Андрієнка. Укр. з англ. підписами, 89 хв. Фільм оповідає незвичайну історію життя Івана Фірцака, який народився на Закарпатті, став артистом чехословацького цирку і побував у 64 країнах світу, дивуючи всіх своїми перемогами. Ідеальний фільм для сімей з дітьми! Легка перекуска після показу. Вступ: 15 дол.; члени, сеньйори, діти – 10 дол.

П'ятниця, 10 червня, о год. 7 веч.

Фільм «Мамай» 2003, Україна, український мистецький фільм режисера Олеся Саніна. Укр. з англ. підписами, 80 хв. Це українська версія Ромео і Джульєтти, на основі стародавнього українського і кримськотатарського фольклору. Глядачі також матимуть можливість подивитись нову виставку «Орест Скоп: Козак Мамай». Вступ 15 дол.; члени, сеньйори: 10 дол.; студенти: 5 дол.

Субота, 18 червня, о год. 7 веч. – ФФУМ

Фільм «Плем'я», 2015, український драматичний фільм Мирослава Слабошпицького. Німий фільм, 126 хв. Особливістю «Плем'я» є те, що він знятий без єдиного слова – виключно мовою жестів, і при цьому не має підписів, інтертитрів, чи закадрового голосу. Глухоніми хлопець приєднується до школи-інтернату для подібних дітей. Увага: цей фільм містить відверті сексуальні сцени і насильство. Нема фільмового рейтингу США, але цей фільм тільки для дорослих, віком 18+ (потрібно при собі посвідчення!). Ми рекомендуємо, щоб глядачі прочитали рецензії онлайн. Вступ 15 дол.; члени, сеньйори: 10 дол.

The Museum's programs are supported, in part, by the New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew Cuomo and the New York State Legislature.

The Ukrainian Museum's traditional arts programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Вступи до програм включають доступ до музейних галерей!

Години музею
від середи до неділі
11:30 ран. – 5 год по пол.

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород студіюючій молоді на академічний рік 2016-2017

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2016 року
- Під час останніх двох років, мати полісу принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2016 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку «Наші Пільги» на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UkrainianNationalAssociation.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3011

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

На місці бою УПА освячено храм

Євген Цимбалюк

ЗДОЛБУНІВ, Рівненська область. – В урочищі Гурби 23 квітня освячено новозбудований Свято-Воскресенський храм. Чин освячення здійснив Архієпископ Рівненський і Острозький Іларіон Української Православної Церкви Київського Патріархату, якому співслужило духовенство з кількох областей.

Наріжний камінь під нову церкву було закладено в 2012 році. Постав храм на історичному місці, де навесні 1944 року відбувся най-

кривавіший та найбільший бій в історії УПА. Тоді 5,000 українських повстанців протистояли 35 тис. військ НКВД. За радянськими даними, з обох сторін загинуло понад 2,000 чоловік.

Вшановуючи пам'ять Гурбинської битви, громадськість проголосила це місце заповідним, заклала на окупленій кров'ю місцині історико-меморіальний комплекс. На місці баталії почав діяти Свято-Воскресенський чоловічий монастир, який наразі отримав свій головний храм.

Свято-Воскресенський храм в урочищі Гурби. (Фото: Євген Цимбалюк)

Підписано меморандум про співпрацю

Під час Конференції прикордонних відомств країн Чорноморсько-Балтійського регіону.

Сергій Горичвіт

ОДЕСА. – 28 квітня в місті відбулася Конференція прикордонних відомств країн Чорноморсько-Балтійського регіону. В ній взяли участь представники України, Туреччини, Болгарії, Грузії, Румунії, Молдови, Польщі та Латвії, були присутні представники європейських інституцій та місій в Україні.

Її учасники обговорили пріоритетні напрямки співробітництва щодо незаконної міграції з використанням басейну Чорного моря, проблеми безпеки транспортних

морських шляхів, незаконного промислу біоресурсів у Чорному морі.

Відбулось підписання Меморандуму про взаєморозуміння і пріоритетні напрями співробітництва країн Чорноморського та Балтійського регіонів з подальшого розвитку принципів інтегрованого управління кордоном і забезпечення прикордонної безпеки.

Голова Місії Євросоюзу з прикордонної допомоги Молдові й Україні (EUBAM) Гаркорт Ендрю Преторіус Тесор'єр висловив подяку Україні за цю ініціативу.

Нагородили пораненого воїна

Андрій Вовк і о. Михайло Шевчук в оточенні родини воїна. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 23 квітня настоятель храму св. Івана Хрестителя Української Автокефальної Православної Церкви митрофорний протоєрей Михайло Шевчук вручив в церкві орден Спасителя Ісуса Христа Андрієві Вовкові за відважну охорону української землі.

А. Вовка до війська призвали чотири роки тому. Професія військового припала йому до душі і він ще до Майдану підписав контракт на три роки. З самого початку російської агресії на Донбасі воював у 72-й механізованій бригаді головним сержантом розвідувальної чоти.

15 лютого цього року в бою двох його побратимів було вбито, а сам А. Вовк був важко поранений, втратив майже два літри крові, декілька днів був у комі. Та лікарі в Одесі повернули його до життя. Нещодавно приїхав додому на реабілітацію. Попереду ще не одна операція.

У церкві допомагав пораненому чоловік його сестри Анни Павло Довгоп'ятов, який теж щойно повернувся з війни. Воював під Авдіївкою і Соледаром у 17-й танковій бригаді. Мати воїна Світлана Вовк розповіла, що син став військовим не випадково, бо його дід воював у Другій світовій війні, її батько був військовим.

Визначені нові лавреати „Смолоскипа“

Микола Третяк

КИЇВ. – 21 квітня на „Книжковому арсеналі“ відбулося нагородження цьогорічних лавреатів літературного конкурсу видавництва „Смолооскип“.

Ведучими церемонії були поети Галина Танай і Павло Коробчук, а привітати учасників конкурсу прийшли його переможці минулих років Дмитро Лазуткін, Ірина Шувалова, Микола Леонівич, Лесик Панасюк, Арсеній Тарасов, Мирослав Лаюк і Заза Пауалішвілі. Вони прочитали свої вірші, символічно показавши стандарт, з яким порівнюватимуть твори нинішніх лавреатів.

Головою журі була письменниця Людмила Таран, члени – літературознавець, директор видавництва „Смолооскип“ Ростислав Семків і письменник, критик Олег Коцарев.

Оксана Єфіменко (Фото: видавництво „Смолооскип“)

Вікторія Дикобраз

Першу премію цього року журі не призначило. Лавреатами другої премії в номінації „Проза“ стала Олена Максименко (Київ) за повість „Неприкаяні“, у номінації „Поезія“ – Дарина Гладун (Хмельницький-Київ) за збірку „Спершу було дерево“, Оксана Єфіменко (Харків) за збірку без назви, Вікторія Дикобраз (Рівне) за збірку „Необхідне підкреслити“. Присуджено третю і четверту, заохочувальну премії.

„Смолооскип“ найближчим часом видасть книжки лавреатів другої премії. Премія видавництва „Смолооскип“ – це один з небагатьох літературних конкурсів для авторів-початківців, який розпочато у 1993 році.

Літературна премія відкрила письменників Тараса Прохаська, Сергія Жадана, Галину Крук, Олену Степаненко, Софію Андрухович, Д. Лазуткіна, І. Шувалову, Юлію Стахівську, П. Коробчука, Олега Коцарева та інших.

Олена Максименко

Дарина Гладун

УКУ виховує любов...

(Закінчення зі стор. 13)

одним із ключових моментів для відновлення та активізації церковно-релігійного життя УГКЦ. Це був дарований Богом шанс відродити Церкву.

Важливим завданням для УГКЦ був розвиток богословської освіти. Одним з перших кроків у цьому напрямку стало відновлення у 1994 році Львівської Богословської Академії. У 2002 році, з благословення Патріарха Любомира Гузара, відбу-

лася інавгурація УКУ.

Перший ректор університету Владика Борис Гудзак у своєму інавгураційному слові наголосив, що „УКУ в Україні постає як символ зрілості та готовності українського християнства до викликів нової доби, його готовності благовістити Христа освіченій людині третього тисячоліття, яка в секуляризованому світі продовжує шукати Бога у своєму житті“.

„Особливість нашого закладу полягає у пошануванні та плеканні фундаментальних людських, християнських цінностей, якими

живе університет: любов до Бога та людини, відкритість і свобода висловлювання своїх переконань, пошанування гідності іншого, увага та підтримка до людей на маргінесах суспільного життя, плекання нових стандартів професійності та академічної праці, вірність Христові і Божій Церкві, здоровий гарячий патріотизм. Результат цього – якісна та міжнародно визнана освіта, відсутність корупції, зміцнення університетської спільноти, почуття особистої відповідальності як за УКУ, так і за всю Україну“, – зазначає ректор УКУ о. д-р Богдан Прах.

Війна на сході України в особливий спосіб показала, яку важливу роль відіграють духовні провідники. Військові капелани надають так потрібну духовну підтримку для військових та цивільного населення.

Владика Богдан Манишин, випускник УКУ 2002 року, зазначає, що „присутність священика на фронті є запорукою близькості воїна з Богом“. Свого часу владика виконував обов'язки військового капелана в Академії сухопутних військ України у Львові, був парафіяльним священиком, а у 2014 році висвячений на єпископа Стрийської єпархії.

Сьогодні філософсько-богословський факультет УКУ продовжує виховувати провідників для України. Багато з них служать душпастирями на парафіях або працюють в церковних, освітніх та громадських організаціях. Частина випускників продовжує свої наукові студії в найкращих навчальних закладах світу. Загалом за 1999-2015 роки дипломи церковного зразка філософсько-богословського факультету УКУ отримали 829 випускників.

Теперішній декан філософсько-богословського факультету о. диякон Роман Завійський – випускник УКУ 1999 року. Після закінчення бакалаврату, він здобув ступінь магістра з богослов'я в Лювєнському Католицькому Університеті в Бельгії, а згодом ступінь доктора в Оксфордському університеті у Великобританії. Р. Завійський став першим українським студентом, який захистив докторську дисертацію з богослов'я в Оксфорді.

Випускниця УКУ, сестра Теодора Шулак – настоятелька Згромадження Сестер-Редemptристок в Україні з 2013 року – продовжила навчання в Римі в Папському Григоріанському Університеті та отримала фах психотерапевта. Повернувшись в Україну, вона започаткувала практичні семінари для настоятелів релігійних чинів і згромаджень, а також проводить психотерапевтичну практику для богопосвячених осіб.

Випускників філософсько-богословського факультету УКУ можна зустріти і в громадському, і в державному секторі. Наприклад, Ольга Босак – випускниця УКУ 2004 року, створила свою власну консалтингову компанію „Olha Bosak Management Consulting“, до якої звертаються приватні, державні та міжнародних клієнти. Коли почалася війна на сході України, О. Босак стала співзасновницею фонду „Вільна Україна“, діяльність якого спрямована на підтримку безпеки і оборони держави.

Чи не найважливіша місія УКУ – через виховання релігійних і громадських провідників поширювати християнські цінності та принципи відповідального служіння і пропонувати глибокі відповіді на потреби і виклики сучасного суспільства.

ТРЕТІЙ З'ЇЗД СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

відбудеться

НА СОЮЗІВЦІ, Kerhonkson, NY
у днях від 20 до 22 травня 2016 р.

\$350.00 від особи, включає з'їзд, харчування і нічліг

Про Ваші наміри взяти участь у з'їзді просимо повідомити нас електронною поштою: kharch@bell.net.

Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Завантажте наш мобільний додаток
для зручності контролю за рахунками!

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг'Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

НОВІ ВИДАННЯ

Азербайджанська книжка для українців

Левко Хмельковський

Вагіф Султанли. „Полярна ніч“. Переклад Ніни Білокопитової. Київ. „Задруга“. 2016. 104 стор.

Книга українською мовою у перекладі з азербайджанської в наш неспокійний час – небуденне явище. Вагіф Султанли протягом кількох років співпрацював з редакцією літературних передач азербайджанського відділення Радіо Свобода. Нині він є професором катедри Сучасної азербайджанської літератури Бакинського державного університету.

Літературні та наукові праці автора переведені на різні мови, видані в США, Англії, Данії, Туреччині, Єгипті, Ірані та в інших країнах. За літературну діяльність удостоєний турецької нагороди „Служіння тюркському світу“. Романи, повісті та оповідання письменника зібрані в кни-

гах „Згаслі зірки“, „Людське море“, „Невільничий ринок“, „Сон забуття“, „Долина порожнечі“, „Пустеля битви“ та інших.

Збірка „Полярна ніч“ висвітлює морально-етичні проблеми сучасного суспільства. Книга сповнена любові до рідного краю, традицій його народу.

В. Султанлі народився 1958 року в Курдамірі. Колись мені випало побувати в цьому місті, яке запам'яталося як центр вишуканого виноградарства. Я був тоді механіком літака, з якого провадили знищення шкідників бавовни. Але у книзі цей сонячний, пахучий край постає землею людської недолі, обумовленої чужинською владою.

Колгоспний коваль Назір-киші любив коней і знав їх усіх. Коли ж колгоспних коней не стало, бо їх забрали на забій, він не міг цього пережити. Родина Гадіра страждала без житла, а місцевий чинов-

ник російською мовою зневажав усі прохання Гадіра. Дарунком долі стала для нього старенька жінка, якій він купив хліба, став допомагати, а вона заповіла йому своє житло. Чекання її смерти стало трагедією для Гадіра.

Самітня бабуся Сони на чужому весіллі раптом пішла у танець під музику юности, яка звучала лише у її душі й музиканти-зурначі не могли її заграти. Цей танець став останнім для Сони. Сумні, але правдиві оповідання.

Письменник редагував незалежні журнали, які виходили у Польщі та Швеції, а від 2002 року в США редагує часопис „Азербайджанський світ“.

Перекладачка його книги Ніна Білокопитова з Запорізького національного університету, дослідниця тюркської суспільності, пише у передмові: „Українські читачі вперше матимуть нагоду доторкнутися до скарбниці тюркської

культури, матимуть уявлення про життя людини в сучасному Азербайджані“.

Про набуття книжки можна дізнатися у автора. Його електронна пошта: vagif_sultani@yahoo.com.

Кіровоградський поет світився Україною

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – 22 квітня на фестивалі „Весняний книго-вир“ відбулася презентація книги вибраних поезій Валерія Гончаренка „Лиш світитися Україною“ (Видавництво „Імекс-ЛТД“, упорядник Федір Шепель, редактор Василь Бондар). „Бути променем чи краплиною, лиш світитися Україною“, – так починається вірш В. Гончаренка „Освідчення“, що став піснею.

Більшість з тих, хто прийшов того дня у ошатну залу художньої галерії „Єлисаветград“ знали і пам'ятають відкритого, рвйного, артистичного поета. Він пішов з життя у 2000 році, у віці 58 років, та його поезія, що звучала у виконанні студентів, друзів і у піснях барда Андрія Фоменка, свідчила – вона жива, актуальна, пульсуюча думкою і почуттями.

В. Гончаренко був саме кіровоградським поетом. У його рядках пізнається місто, його вулиці, університет, де він навчався, дво-

ри. Усі ці знайомі образи служили авторові для узагальнень і думок далеко не провінційних.

Збірка поезій, видана у столиці, для радянського студента була неабияким успіхом, за яким стояв поетичний талант. Він дав йому крила, але на якийсь час і підрізав їх: у американському видавництві „Пролог“ вийшла антологія „Шістдесят поетів шістдесятих років“, куди упорядник Богдан Кравців включив і два вірші кіровоградського поета. КГБ розпочало тиск на В. Гончаренка, що й не здогадувався про цю заморську публікацію.

Додатковим приводом послужив також вірш В. Гончаренка, де він писав про чиновників з творів Миколи Гоголя, в образі яких партійні апаратники впізнавали себе. Перед ним зачинились двері редакцій, уже набрану і готову до друку нову книгу у столичному видавництві розсипали (тоді набір здійснювався лінотипним способом), він ніде не міг знайти роботи, ніхто не брав до друку його

творів.

В. Гончаренкові навіть на якийсь час довелося виїхати з міста. Для вразливого і відкритого душею поета це стало непростим випробуванням.

Крім поетичного дару, він мав ще й артистичний. Так читати його вірші не вмів ніхто. Проф. Григорій Ключек, аналізуючи поезію В. Гончаренка, спробував відтворити його стиль читання. Це був надхненний трибун з вічно розмаяним білим шарфом (наприкінці життя шарфи стали менш яскравими – сірі, зелені). Художник книги Ольга Краснопольська, яка за життя не знала поета, просто інтуїтивно відтворила в ілюстраціях подібний образ.

Колега В. Гончаренка в літературній студії „Бригантина“ Тетяна Березняк зачитала уривки з його юнацьких листів. Нині ім'я поета названа вулиця, на якій він жив, діє літературний конкурс його імені, що відкриває молоді таланти.

За життя В. Гончаренко видав п'ять збірок лірики та сатирич-

Нова книжка Валерія Гончаренка.

ну поему. Вже після смерти обласна організація Спілки журналістів видала його невелику збірку. Книга „Лиш світитися Україною“ фактично перше солідне, у товстий обкладинці, видання поета.

Присвячено борцям за Україну Досліджено топоніми

КИЇВ. – 7 квітня у бібліотечці Історичного клубу „Холодний Яр“ у серії „Видатні українці“ вийшла посмертна збірка поезій Ольги Страшенко „Прочитайте тую славу“ (видавництво „Український пріоритет“).

У збірці лавреата літературних премій ім. Василя Симоненка та ім. Юрія Горліса-Горського вміщено поезії про діячів визвольного руху різних епох, починаючи від XVII ст. до українсько-російської війни на Донбасі 2014-2016 років.

Упорядник-редактор Роман Коваль. Літературні редактори – Тарас Силенко і Тетяна Лемешко. Книжка ілюстрована фотографіями або портретами героїв творів. У ній 160 стор. Обкладинка тверда, кольорова. Наклад 500 примірників. Про книжку можна запитати через електронну пошту: oval_r@ukr.net.

Історичний клуб „Холодний Яр“

Обкладинка книжки Ольги Страшенко.

Тетяна Курінна

ЧЕРКАСИ. – 12 квітня в комерційному технікумі проведено презентацію книг Тетяни Курінної „Топоніми Млієва: історичний аспект“ і „Благодійна діяльність та її вплив на розвиток освіти, просвіти, духовності в Україні“. Заступник директора з виховної роботи Алла Гущина представила авторку як великого аматора і спеціаліста.

Під час презентації студенти, бібліотекарі технікуму дізналися багато цікавих фактів з історії села Млієва на

Черкащині. Книга про благодійну діяльність має значення для педагогічного краєзнавства і духовно-морального, патріотичного виховання соціальних працівників, які виступають в ролі посередників між громадянами та державою.

Тетяна Курінна під час презентації.

Пошукуємо няню яка говорить українською мовою до опіки двох 7-місячних дівчаток-близнюків у Нью-Йорку. Потрібні досвід праці з малими дітьми та рекомендації. Писати: nyfamily1019@gmail.com

Продається просторий, відремонтований апартамент в Українському Селі (Somerset, NJ). 2 спальні, вигідні умови проживання. Затишне, мальовниче місце. Ціна за домовленням. Тел. 908-642-0843, 908-642-0130

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306
Tel.: 201-647-6386
e-mail: marijkauna@yahoo.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
2-ий Заступник президента
Ліцензований продавець
страховання життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

**LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.**
In the East Village since 1983
Serious personal injury, real estate
for personal and business use, representation of small and mid-size
businesses, securities arbitration,
divorce, wills and probate.
(By Appointment Only)
29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

**Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.**
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
• книжки (в твердій і м'якій оправах)
• журнали (з експедицією, або без)
• канцелярські друки
• весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)
**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

Інтенсивні Курси Англійської Мови
Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності
Spanish-American Institute
служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.
215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922
Info@sai2000.org • www.sai2000.org
SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub
*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

**2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054**
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899
ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel
• У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
• Візові послуги до України (без запрошення).
• Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
• Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.
ROXOLANA Money Service

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ
МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *
• Пересилайте пакунки до нас через UPS.
• Додаткова знижка для організацій.
• Користуючись нашими ARS наліпками.
• Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
• Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
• Готові продуктові пакунки з каталога.
• Медикаменти на замовлення до України.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:
\$100 - \$7   \$500 - \$12   \$900 - \$20
\$200 - \$10   \$600 - \$15   \$1000 - \$20
\$300 - \$12   \$700 - \$17   \$1500 - \$37.50
\$400 - \$12   \$800 - \$17   \$2000 - \$50
Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.
ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Василь Герасименко був творцем львівської бандури

Віолетта Дутчак

Ім'я Василя Герасименка (1927-2015) – це символ Львівської бандурної школи.

1 травня йому б сповнилося 89 років. Уродженець Київщини, В. Герасименко більшу частину свого життя прожив у Львові. Проте, його пропаганда несправедливо забутих і належно неоцінених здобутків Харківської бандурної школи стали своєрідним актом єднання мистецької спадщини всієї України.

В. Герасименко у своїй діяльності об'єднував найкращі досягнення мистців-бандуристів різних шкіл, традиційного кобзарства і нового академічного бандурного мистецтва Ігната Хоткевича, Миколи Грисенка, Андрія Бобири, Юрія Сінгалевича, Зіновія Штокалка та інших.

Завдяки В. Герасименкові бандурне мистецтво наповнилося новим змістом, ґрунтуючись на національних кобзарських традиціях і акумулюючи досвід академічного виконавства ХХ ст.

В. Герасименко увійшов в історію української культури як видатний педагог, який виховав цілу плеяду бандуристів, як майстер понад 40 моделей бандур.

Опанувавши бандуру в стінах Львівського музичного училища (у класі М. Грисенка), пізніше Київської консерваторії (у класі А. Бобири), В. Герасименко наполегливо вивчив й вокал, зберігаючи традицію сприйняття бандуриста як музики й співака. Його бандура „Львів'янка“ здобула прихильників по всій Україні і в цілому світі.

Більшість учнів В. Герасименка продовжила педагогічну лінію свого вчителя, здобула успіху у виконавстві, у наукових дослідженнях. Серед них народні артисти України – сестри Марія, Ніна і Даниїла Байко, Галина Менкуш, Людмила Посікіра, Остап Стахів, заслужені діячі мистецтв України Оксана Герасименко, Йосип Яницький, заслужені артисти України Мирослава Попілевич, Світлана Мирвода, Марія Сорока, Романа Василевич, Ольга Герасименко-Олійник, Тарас Лазуркевич, Олег Созанський, Дмитро Губ'як, заслужені працівники культури України Тетяна Ткач, Марія Феньвеші, доктор мистецтвознавства Віолетта Дутчак, кандидат мистецтвознавства Оксана Ваврик та багато інших. Продовжують підтримувати бандурне мистецтво в Канаді й США Наталія Гіль (Крупа), Ольга Стацишин (Войтович), Алла Куцевич та інші.

В. Герасименко створив моделі інструмента київського типу, що отримав назву „Львів'янка“ і мав різновиди для різних виконавців за

Св. п. Василь Герасименко

віком, статтю, діатонічні й хроматичні.

В. Герасименко вимагав від студентів не лише академічної коректної постановки, якісного звуковидобування й оптимальних ігрових рухів, але й спокою і темпової помірності у процесі розбору, лаконічного прояву емоцій в концертній грі й співі. Він не терпів неякісного звуку, непродуманої механічної гри, вимагав відповідного ставлення до звучання відразу ж під час розбору твору. Саме така педантична, прискіплива робота зі студентами сформувала засадничі педагогічні принципи, що їх можна визначити як базові для Львівської школи гри на бандурі.

В дечому тодішні студенти вважали В. Герасименка непохитним, консервативним, особливо коли це стосувалося навчального репертуару для бандури – не так просто було взяти в програму твір за власним бажанням. Проте це була чітко продумана методика не лише поступового репертуарного освоєння інструмента, але й необхідного матеріалу для аналізу всіх можливих бандурних способів виконання.

„Слухайте й аналізуйте!“ – цей девіз В. Герасименка можна вважати раціональним і водночас дієвим для творчості, єдино вірним шляхом до вдумливої, логічної, а разом з тим і емоційно врівноваженої гри.

Таким чином, вся багатогранна діяльність В. Герасименка складає цілісний комплекс взаємодії різних напрямів – педагогіки, вико-

(Закінчення на стор. 19)

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**
• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.
ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776
CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543
PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

З нагоди 100-ліття від дня народження
нашого найдорожчого Тата

св. п. Сидора Новаківського

була відправлена Заупокійна Служба Божа
13 травня 2016 року о 8-й годині ранку
в церкві св. Николая у Вільмінгтоні.

Наш тато був дбайливим батьком, добродієм, меценатом, і діячем українського спорту - членом дружини „Січ” у Регенсбургу, Українського Спортивного Осередку „Тризуб” у Філядельфії, та активним шахістом і членом US Chess Federation.

З любов'ю і пошаною до покійного,

дружина	Евгенія Новаківська
дочка	Дарія Лисий з чоловіком Ігорем
дочка	Мирослава Новаківська-Волошин
син	Роман Новаківський з дружиною Олею
внуки	Петро Лисий Наталія Лисий з чоловіком Кевин Битторф Тамара Томсон з чоловіком Шон Христофор Новаківський Марко Новаківський
правнучка	Ізабел Битторф.

Вічна Йому пам'ять!

З нагоди 100-ліття від дня народження
нашої найдорожчої і незабутньої Матері,
„Заслуженого Артиста України”

св. п.

Віри Левицької

26 лютого 1916 – 26 травня 2004

буде відправлена Заупокійна Служба Божа
в церкві св. Андрія Первозваного
в Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж.
26 травня 2016 року о 12-й годині дня.

Вічна Їй пам'ять!

син - Юрій

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Василь Герасименко був...

(Закінчення зі стор. 18)

навства, творчості, конструювання, які в цілому завжди складали єдину мету – сприяти, щоб українська бандура зайняла достойне місце в культурі, була представлена як досконалий і багатий за своїми можливостями інструмент. Цьому, безперечно, сприяли і його психо-

логічні характеристики індивідуальності.

В. Герасименко помер 22 вересня 2015 року у Львові.

Віолетта Дутчак – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач катедри народних інструментів і музичного фолкльору Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Івано-Франківськ.

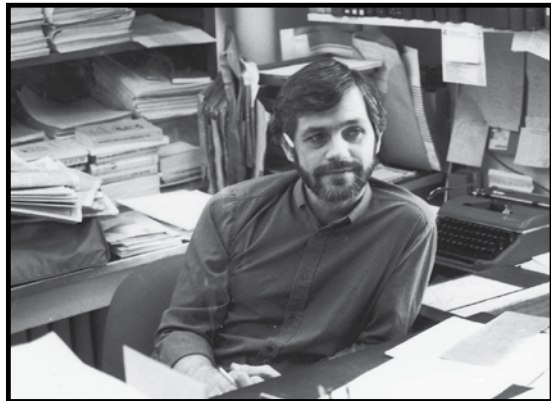

З глибоким сумом подаємо до відома, що 16 вересня
2015 року в Нью Йорку відійшов у вічність

св. п. Юрій Маївський

(1943 - 2015)

Син визначних членів ОУН – учасників визвольної боротьби. Народився 23 червня 1943 року в селі Березці біля Перемишля. Матір Любов Шевчик в 1941-1942 роках була зв'язковою Крайового Проводу ОУН у Києві, а батько Дмитро Маївський в 1943 -1945 роках був членом Бюра Проводу ОУН та заступником Романа Шухевича. Також Дмитро по-смертно був іменований генералом-політвиховником УПА та відзначений найвищим орденом – Золотим Хрестом.

На еміграції Юрій перебував у Західній Німеччині і був активним членом Пласту. Серед близьких його товаришів були Андрій Ребет та Андрій Бандера. Від 1956 року проживав у Канаді з матір'ю і вітчимом Євгеном Штендерою, з їхніми дітьми Богданом, Галиною і Надією. Закінчив середню освіту і університет в Едмонтоні, а потім працював у Албертському Міністерстві Освіти. Одружився з Наталею Доброліж і в них згодом народилася його єдина дитина, доня Тамара.

В 1978 році переїхав до Нью Йорку працювати в українській дослідно-видавничій фірмі „Пролог”. Тут займався головним технічним редагуванням журналу „Сучасність” та усіх видань фірми „Пролог”. Його особливою заслугою була підготовка до друку чотирьох книжок на тему УПА. Додатково він був членом і секретарем управи фірми „Пролог” (1983-1993), а згодом віце-президентом (1993-1996). Паралельно був довголітнім співробітником редакції „Літопис УПА” (1975-2000). В Нью Йорку познайомився з Вірою Качмарською і вони одружилися.

Юрко був людиною дуже скромною, завжди усміхнений, добрий друг. Вітався козацьким „пу-гу”. Коли взяв на себе якийсь обов'язок, то все старався це виконати вчасно і якісно. Спілкуватися з ним було цікаво і приємно. І не робило різниці, чи це була тема історична, чи про якийсь випадок у місті, чи способи збирання грибів. Ось таким будемо його пам'ятати.

Родина передає щире подяку всім друзям Юрка за підтримку і поміч у цей тяжкий час. Особливо дякуємо Петрові Содолу за біографічні дані та за опис Юрка очима близького приятеля.

Згідно з бажанням Юрка, він буде похований у Львові, де багато його родичів і досі живуть. Вічна йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви в пам'ять покійного на „Літопис УПА” (www.litopysupa.com).

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи” спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

First time home buyer?

Qualify for a mortgage with

10% down

NO PMI

3.60%* APR

25 year fixed

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

SRNYFCU NMLS# 699320

*10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; \$5.06 cost per \$1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Yield.